

KULTURNI DOM KRŠKO

STRATEŠKI NAČRT

2020–2024

junij 2020

1	UVOD	4
2	SPLOŠNO O KULTURNEM DOMU KRŠKO	5
2.1	PRAVNE PODLAGE ZA POSLOVANJE	5
2.2	DEJAVNOSTI ZAVODA	6
2.3	ORGANI ZAVODA	6
2.4	SEDEŽ IN LOKACIJE ZAVODA.....	7
2.5	OKOLJE, V KATEREM DELUJEMO	7
2.6	STANOVSKA ZDRUŽENJA IN STRATEŠKA PARTNERSTVA	8
3	KLJUČNI REZULTATI ZAVODA V OBODBJU 2015–2019	9
3.1	KLJUČNI REZULTATI ENOTE KULTURNI DOM KRŠKO	11
3.2	KLJUČNI REZULTATI MUZEJSKIH ENOT	13
3.3	INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE PO ENOTAH ZAVODA	24
3.4	KAZALNIKI URESNIČEVANJA CILJEV POSLOVANJA 2014–2019.....	25
4	SWOT analiza/PSPN matrika	28
5	POSLANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE	30
6	DOLGOROČNI (strateški) CILJI	32
7	PROGRAMSKI CILJI ZAVODA	34
7.1	PROGRAMSKI CILJI ENOTE KULTURNI DOM KRŠKO	35
7.2	PROGRAMSKI CILJI MUZEJSKIH ENOT	43
8	PROMOCIJA PROGRAMOV IN DEJAVNOSTI, ODNOSI Z JAVNOSTMI IN OGLAŠEVANJE	49
9	dejavnosti ZAVODA NA TRGU	50
10	KAZALNIKI USPEŠNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA zavoda	53
11	usmeritve in cilji v organizaciji in zaposlovanju	54
11.1	ORGANIZACIJA POSLOVANJA	54
11.2	VIRI FINANCIRANJA	55
11.3	KADRI IN ZAPOSLOVANJE	56
12	INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE	57
13	ZAKLJUČEK	58

OSNOVNI PODATKI ZAVODA

Naziv: Kulturni dom Krško

Sedež: Trg Matije Gubca 2, 8270 Krško

Matična številka: 5096944000

ID št. za DDV: SI30027110

IBAN: EZR 0110 0600 0029 608 (Banka Slovenije)

Telefon: 07 488 01 90

E-pošta: info@kd-krsko.si

Spletne strani:

- www.kd-krsko.si
- www.mestnimuzejkrsko.si
- www.galerijakrsko.si
- www.gradrajhenburg.si

Odgovorna oseba: Darja Planinc, direktorica

Strateški načrt pripravili: Darja Planinc s strokovnimi sodelavci: Žiga Kump, Helena Rožman, Anita Radkovič, Nina Sotelšek, Zinka Junkar, Irma Cizl in Alenka Valentinc

Strateški načrt je bil potrjen na Svetu zavoda, na seji dne 15.6.2020, in na Strokovnem svetu, na seji dne 17.6.2020.

Kulturni dom Krško je bil slovesno odprt 15. oktobra 1977, ustanovljen kot samostojna institucija na področju kulture in izobraževanja. Ustanoviteljske pravice javnega zavoda je leta 2003 prevzela Občina Krško, ki dejavnost zavoda vse od takrat redno financira v večinskem deležu, razliko zavod ustvari na trgu.

Delovanje javnega zavoda sicer primarno pokriva področje Občine Krško, z obsegom in strukturo programov pa presega občinski pomen in v marsičem deluje skladno z javnim interesom države, zato se želimo v prihodnje še odločneje razvijati ne le kot občinski, temveč kot regijski referenčni kulturni center, ki bo s svojimi programi dosegal občinstvo celotne regije Posavje.

Kulturni dom Krško bo svojo prepoznavnost v občini, regiji Posavje in širše tudi v prihodnje gradil na programski in tehnološki inovativnosti. Pozornost bomo posvečali tudi možnostim vsebinskega mreženja kulturno-umetniških in kongresno-komercialnih programov ter samostojnemu razvoju slednjih. S tem bomo v največji meri sledili tudi cilju optimalnega izkoriščanja javne kulturne infrastrukture, s katero zavod upravlja in s katero so povezani visoki stroški tekočega in investicijskega vzdrževanja.

Ponudba kakovostnih kulturnih programov ne krepi le identitete naših občanov oz. regije, ampak je temelj tudi za razvoj kulturnega turizma, na katerem lahko regija zaradi svoje lege in ponudbe v prostoru gradi svojo prepoznavnost in jo mora v prihodnjih letih še veliko bolj vnovčiti.

Kultura učinkuje na vse elemente sodobne družbe, ima enega najvišjih multiplikativnih učinkov na gospodarstvo, saj se vloženi evro v kulturo večkratno pomnoži in se ta sredstva v gospodarstvo vračajo, poleg tega ima pozitivne psihosocialne učinke, zato gredo naša prizadevanja v to smer, da smo z okoljem povezani.

Okolje zavoda se je vse od njegove ustanovitve konec 70. let prejšnjega stoletja do danes zelo spremenilo, osamosvojitve in gospodarska kriza sta le dva večja mejnika, ki jih je zavod preživel. Več je bilo tudi sprememb na področju organizacije in dejavnosti znotraj zavoda samega. Vse te spremembe so vlogo zavoda v prostoru okrepile in ga naredile prepoznavnejšega.

Korenito pa bo v trenutno in toliko bolj v prihodnje poslovanje zavoda, načrtovanje in izvajanje programov in delo z obiskovalci posegel korona virus. Celoten kulturni sektor je zaradi njega postavljen pred izzive, s kakršnimi se ni srečal še nikoli v sodobni zgodovini. Zato je posegel tudi v pripravo tega strateškega načrta in zastavljene cilje. Zaposleni v Kulturnem domu Krško bomo vložili vse svoje znanje in napore, da bodo načrtovani programi kljub dejavnikom iz okolja, na katere nimamo neposrednega vpliva, v največji meri doseženi.

Občina Krško je sprejela nov odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško (Ur. l. RS. št. 8/20), v nadaljevanju bo zanj smiselno uporabljen izraz zavod. Zavod je ustanovljen z namenom nemotenega in trajnega zagotavljanja pogojev za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, in z namenom zagotavljanja dostopnosti raznovrstnih kulturnih dobrin najširšemu krogu uporabnikov na območju Občine Krško.

Dejavnost, pod katero je zavod vpisan v sodni register, je dejavnost obratovanja objektov za kulturne prireditve, poleg te pa so ključne dejavnosti v okviru javne službe še muzejska in galerijska dejavnost ter s tem povezano varstvo kulturne dediščine ter ostale spremljajoče dejavnosti, ki omogočajo nemoteno izvajanje omenjenih dejavnosti.

Organizacijske enote zavoda so: Kulturni dom Krško, Mestni muzej Krško, Galerija Krško, Grad Rajhenburg, ki so bile Kulturnemu domu Krško priključene postopno, in sicer od leta 2010 kot muzejski enoti zavoda delujeta Mestni muzej Krško in Galerija Krško, od leta 2012 pa še Grad Rajhenburg. V letu 2013 je zavod dobil v upravljanje še del obnovljene Mencingerjeve hiše, ki deluje v okviru Mestnega muzeja Krško, v okviru te enote pa od leta 2019 upravljamo tudi še s prenovljenim Hočevarjevim mavzolejem.

2.1 PRAVNE PODLAGE ZA POSLOVANJE

Poslovanje javnega zavoda in dejavnosti, ki jih izvaja, določa več zakonskih in iz njih izhajajočih podzakonskih aktov in predpisov, naštevamo le krovne:

- Zakon in spremembe Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško, Ur. l. RS, št. 8/20 (z njim prenehala veljavnost obstoječega s spremembami, Ur. l. RS, št. 127/03, 109/09 in 42/10),
- Zakon in spremembe Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD),
- Zakon o zavodih,
- Zakon o javnih finančah,
- Zakon in spremembe Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF),
- Zakon o javnem naročanju,
- predpisi s področja izvrševanja proračunov,
- predpisi s področja sistema plač v javnem sektorju,
- predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu,
- Kolektivne pogodbe za javni sektor, negospodarske in kulturne dejavnosti.

2.2 DEJAVNOSTI ZAVODA

Kulturni dom Krško je posredni proračunski uporabnik, katerega namen je izvajanje javne službe, kot to določa poseben zakon na področju kulture, tj. Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo.

Temeljna delitev dejavnosti zavoda je torej delitev na dejavnosti v javnem interesu (javna služba) in na dejavnosti na trgu, ki jih zavod prav tako izvaja in s prihodki iz tega naslova zagotavlja z ustanoviteljico dogovorjen delež lastnih virov pri financiranju javne službe.

Kulturni dom Krško v okviru javne službe poleg dejavnosti kulturnih domov v enoti Kulturni dom Krško in v svojih muzejskih enotah izvaja tudi dejavnosti muzejev in galerij, ki jo podrobneje določa in Zakon o varstvu kulturne dediščine.

Nedvoumne razmejitve, kateri program (lahko) sodi v javno službo in kateri v dejavnost na trgu, ne določa noben pravni predpis, zato je odgovornost vodstva in strokovnih kadrov, ki so skrbniki posameznih področij znotraj zavoda, pri tem uvrščanju oz. razmejevanju toliko večja, temeljna vodila pri izboru pa so: umetniška relevantna, vsebinska aktualnost, (finančna) dostopnost.

Podrobneje so dejavnosti zavoda opredeljene v aktualnem odloku v III. poglavju Dejavnosti zavoda, od 8. –11. člena.

2.3 ORGANI ZAVODA

Organe in njihove pristojnosti določa uvodoma naveden odlok. Organi zavoda so:

- direktor,
- svet zavoda,
- strokovni svet.

Organi zavoda zagotavljajo poslovanje zavoda v skladu z veljavnimi predpisi in odgovarjajo za zakonitost poslovanja zavoda.

Aktualna direktorica zavoda je Darja Planinc, univ. dipl. ekonomistka.

Aktualni člani sveta zavoda so:

- predstavniki ustanoviteljice: Sandi Leške, Matija Požeg in Mojca Dostal (izvoljena za podpredsednico)
- predstavnik zainteresirane javnosti: Boštjan Arh (izvoljen za predsednika)
- predstavnik zaposlenih: Žiga Kump.

Aktualni člani strokovnega sveta so:

- Damjana Pečnik, vodja Službe za razvoj Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- Uršula Cetinski, direktorica Cankarjevega doma,
- Bernardka Zorko, strokovna sodelavka za področje kulture na Občini Krško;
- predstavnika zaposlenih:
 - dr. Helena Rožman, muzejska svetovalka, in
 - Žiga Kump, koordinator in organizator kulturnih programov

2.4 SEDEŽ IN LOKACIJE ZAVODA

Sedež zavoda je v Krškem, na naslovu Trg Matije Gubca 2. Na tem naslovu deluje tudi enota Kulturni dom Krško.

Občina Krško je z namenom varstva kulturne dediščine in razvoja muzejskih vsebin v občini v minulih 15 letih vložila veliko lastnih in skozi projekte tudi evropskih sredstev v odkup in prenovno nepremične kulturne dediščine oz. spomenikov lokalnega in državnega pomena. Upravljanje večine teh prenovljenih objektov, ki so vpisani v Register nepremične kulturne dediščine lokalnega ali državnega pomena (grad Rajhenburg), je bilo preneseno na Kulturni dom Krško. Občina Krško je od leta 2009 do 2019 na Kulturni dom Krško prenesla v upravljanje naslednjo javno kulturno infrastrukturo:

- Valvasorjev kompleks, 2010, v izmeri 1.721,09 m², v katerem ima sedež Mestni muzej Krško, v 92,13 % deležu (1.585,60 m²), v preostalem deležu 7,87 % (135,49 m²) objekt še naprej upravlja Občina Krško (kavarna), na naslovu Valvasorjevo nabrežje 4,
- Grad Rajhenburg s pripadajočo Moserjevo hišo in zemljišči, 2012, v izmeri 4.443,98 m², Brestanica, na naslovu Cesta izgnancev 3, Brestanica,
- Galerija Krško, 2013, v izmeri 167 m², na naslovu Valvasorjevo nabrežje 4,
- Hočevarjev mavzolej, 2019, v izmeri 122 m², ni naslova.

Zavod upravlja skupaj z 8.861 m² javne kulturne infrastrukture (uporabna površina zgradb) in pripadajočimi zemljišči.

Kulturni dom Krško izvaja svojo muzejsko dejavnost tudi v delu Mencingerjeve hiše, na naslovu Cesta krških žrtev 2, in sicer od leta 2013, ko je bil objekt celovito prenovljen. Skupna površina prostorov, namenjenih muzejski dejavnosti v tej hiši, je 263,90 m², niso pa v našem upravljanju na način, kot prej navedeni objekti.

V skladu z 58. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine bo Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije v soglasju z lastnico in upravljavcem na pročelje gradu Rajhenburg v kratkem namestil oznako kulturnega spomenika državnega pomena. Izvedbo pričakujemo v letu 2020.

2.5 OKOLJE, V KATEREM DELUJEMO

Kulturni dom Krško je osrednji in največji javni zavod, ki uresničuje javni interes na področju kulture v Občini Krško in v regiji Posavje. Glede na raznovrstnost dejavnosti, število dogodkov in število obiskovalcev postaja Kulturni dom Krško ne le osrednja regijska kulturna institucija, temveč tudi največja med Ljubljano in Zagrebom. Z vidika števila enot in raznovrstnosti njihovih dejavnosti pa sodi zavod med kompleksnejše kulturne institucije v slovenskem prostoru.

Ob muzejskih enotah zavoda, ki opravljajo muzejsko javno službo za območje Občine Krško, pa za to območje opravlja državno javno službo za področja arheologije, zgodovine, umetnostne zgodovine in etnologije Posavski muzej Brežice, za področje likovne umetnosti pa Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki.

Na gradu Rajhenburg s svojo enoto Brestanica deluje Muzej novejšje zgodovine Slovenije, ki upravlja s tremi stalnimi razstavami: Trapisti v Rajhenburgu, Slovenski izgnanci 1941–1945 in Kazenske ustanove

na gradu Rajhenburg 1948–1966. MNZS svoje naloge izvaja iz svoje matične hiše s tedenskimi prihodi nove kustosinje na lokacijo gradu Rajhenburg. Na naši lokaciji je shranjen tudi del predmetov zbirk, ki pokrivajo omenjene tri razstave.

Prav tako je Društvo izgnancev Slovenije v letu 2016 na gradu odprlo razstavo o fašističnem in nacističnem nasilju nad slovanskimi in drugimi narodi.

Raznolika kulturna dediščina in pestrost programov sta potencial za razvoj t.i. kulturnega turizma, pri čemer moramo nadaljevati in še okrepiti sodelovanje z drugimi javnimi subjekti, ki delujejo na področju načrtovanja turističnega razvoja, in z nosilci turistične ponudbe v občini in regiji.

2.6 STANOVSKA ZDRUŽENJA IN STRATEŠKA PARTNERSTVA

Stanovska združenja:

- KUDUS – združenje kulturnih domov in ustanov Slovenije: namen Združenja KUDUS je povezati vse zainteresirane prave osebe, ki izvajajo kulturne programe v javnem interesu, s ciljem medsebojnega sodelovanja, uveljavljanja in zaščite njihovih interesov ter izmenjave dobrih praks.
- ARTkino mreža – združenje kinematografov in prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma Slovenije: je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje pravnih in fizičnih oseb, ki so se povezale z namenom medsebojnega sodelovanja in razvoja delovanja kinematografov in prikazovalcev kakovostnega in umetniškega filma, izmenjave izkušenj, strokovnega znanja in informacij s področja razširjanja in promocije filmske kulture in filmske vzgoje ter promocije in prikazovanja kakovostnega in umetniškega filma v slovenskih kinematografih.
- Skupnost muzejev Slovenije je organizacija slovenskih muzejev in galerij, ki jih povezuje v skupnem interesu reševanja izbranih poklicnih in statusnih vprašanj. S svojim delovanjem predstavlja in promovira slovenske muzeje in galerije ter preko njih celotno kulturno in naravno dediščino, za katero skrbijo.

Strateška/programska partnerstva:

- Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta na ZRC SAZU, sodelovanje pri raziskovanju in predstavljanju renesančnih portretov v Mencingerjevi hiši in v okviru programa 500-letnica rojstva Adama Bohoriča in protestantizma nasploh,
- Narodni muzej Slovenije: stalna razstava na Gradu Rajhenburg, tj. Grajsko pohištvo 18. in 19. stoletja iz zbirke Narodnega muzeja Slovenije,
- Gradovi Posavja: neformalno združenje upravljavcev 5 gradov in nekdanjega samostana na območju regije Posavje z namenom skupne promocije muzejske in druge dejavnosti,
- Lokalna akcijska skupina Posavje: to je javno-zasebno partnerstvo, pristojno za upravljanje s sredstvi CLLD na območju regije Posavje.

V obdobju 2015–2019 je zavod posloval zelo uspešno, čemur pritrjujejo kazalniki glede števila obiskovalcev in števila dogodkov, prav tako delež ustvarjenih lastnih prihodkov.

Zagnana in predana ekipa zavoda je letne programe dela, s katerimi smo uresničevali tudi strateški načrt minulega obdobja, načrtovala skrbno in odgovorno do občinstev in ustanoviteljice. V drugem letu realizacije strateškega načrta je prišlo do menjave direktorice zavoda (2016), prav tako se je v času veljavnosti načrta iztekel tudi mandat članom sveta zavoda in strokovnemu svetu, zato sta se oba organa v letu 2019 na novo konstituirala. **Pri oblikovanju programa v javnem interesu smo sledili kriterijem: umetniška relevantna, žanrska raznolikost in vsebinska aktualnost.**

Število obiskovalcev je v obdobju 2015–2019 rastlo na letni ravni in bilo ob koncu leta 2019 za 57 % večje kot na začetku leta 2015. Število dogodkov se je v tem petletnem obdobju povečalo za 48,5 %, iz 583 konec leta 2014 na 866 konec leta 2019.

Dejavnosti zavoda sodijo med t.i. dejavnosti javne službe na področju kulture, zato je tudi v minulem obdobju večino sredstev za izvajanje teh zagotavljala ustanoviteljica na podlagi sprejetega proračuna, **razliko sredstev pa predstavljajo nejavni prihodki, med katerimi največji delež predstavljajo vstopnine** (delež teh prihodkov pogojuje ne le kakovosten program, temveč tudi kupna moč prebivalstva) ter tudi sponzorska in donatorska sredstva. Prav tako **s ponudbo storitev za trg zagotavljamo gospodarno rabo razpoložljive kulturne infrastrukture, ko je ta prosta oz. ni namenjena izvajanju javne službe.** To potrjujejo podatki v poglavju o doseženih kazalnikih. Pri tem je potrebno izpostaviti, da je bil obseg storitev zelo različen, prav tako v največji meri odvisen tudi od finančne zmožnosti najemnikov.

Pri poslovanju in delovanju vseh enot zavoda smo upoštevali veljavne predpise. Objekti in vrednejša oprema so ustrezno zavarovani. Vse enote imajo požarno, protivlomno in video varovanje, slednje bo potrebno posodobiti oz. zamenjati okvarjeno na GR in v MMK, v KDK pa smo to pravkar storili. Izjemno velik obseg dela je bil potreben, da je bil vzpostavljen sistem rednih servisov in pregledov za vso opremo, za katero je zakonsko določeno, da je to potrebno. Vse od leta 2016 je zavod vzpostavljajal potrebno evidenco opreme, evidenco rednih pregledov in servisov tiste opreme, za katero je z zakonodajo določeno, da je to potrebno, tako so bili izpolnjeni tudi vsi pogoji za uveljavljanje morebitnih garancij iz naslova okvar, napak pri prenovi ipd. Zavod tudi ni imel ustrezno usposobljenih zaposlenih za upravljanje s prenovljenimi kotlovnici, kar smo uredili v letu 2017 z izborom ustreznega zunanje upravnik.

Znižana sredstva ustanoviteljice za kritje stroškov programov od leta 2016 dalje za 20 % glede na pretekla leta so od ekipe zavoda terjale posege v programsko shemo na način, da je ta vseeno pomenila uresničevanje javnega interesa na področju kulture, hkrati pa zajela širši krog občinstva in hkrati prinašala tudi nekoliko višje prihodke na trgu. Kljub temu smo se ves čas izvajanja dejavnosti držali rdeče niti, to je primarnih dejavnosti, za katere je zavod ustanovljen in odgovoren v Občini Krško.

Razen tega, da so bili objekti občasno zaprti zaradi prenove, drugih bistvenih omejitvenih dejavnikov od zunaj v tem obdobju zavod ni doživel, zato smo tudi upravičeno dosegli in presegli marsikaterega od načrtovanih ciljev.

Ustanoviteljica je sledila predlogom po spremembi sistemizacije, da je bila ta v kar največji meri odraz dejanskih potreb pri izvajanju tako raznovrstnih dejavnosti zavoda, v ta namen je zagotavljala sredstva za realizacijo letnih kadrovskega načrta zavoda. Iz kadrovskega načrta je razvidno, da je bilo v začetku obdobja 1.1.2015 sistemiziranih 20 delovnih mest, zasedenih pa 17,25, ob koncu obdobja, to je 31.12.2019, pa je bilo sistemiziranih in zasedenih 24,5 delovnih mest. Največji porast števila sistemiziranih delovnih mest je bilo v drugi polovici leta 2015, iz 20 na 23, zaradi kazalnikov v projektu prenove velike dvorane KDK.

Zaposleni so se udeleževali usposabljanj in izobraževanj s področij poslovnega in programskega vodenja zavoda, strokovnih srečanj v okviru KUDUS in AKMS, SMS, LAS, SMD, upravljanja s kadri, varovanja osebnih podatkov, hrambe dokumentarnega in arhivskega gradiva, digitalizacije, oblikovanja promocijskih materialov, spletnih strani, izobraževanj s področij muzejskega dela, pedagoških programov, projektnega vodenja, udeleževali so se muzeoforumov. Zaradi omejenega obsega sredstev za izobraževanje imajo prednost brezplačna izobraževanja, v kolikor so na voljo in primerna za strokovno izpopolnjevanje kadrov.

Glede rezultatov muzejskih enot je potrebno poudariti, da je **za nami šele prvo desetletje izvajanja muzejske službe**. To je bilo hkrati obdobje, ko je bilo potrebno izkazovati doseganje kazalnikov, ki so bili določeni v okviru projektov prenove objektov kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture. Ti so bili doseženi, tem kazalnikom je bil prilagojen tudi način, obseg in vsebina izvajanja dejavnosti, da smo jih dosegli (v tem strateškem obdobju se je leta 2017 iztekla obveza izkazovanja trajnosti iz naslova projektov prenove gradu, v letu 2019 pa iz naslova prenove velike dvorane KDK).

Vsako programsko leto so bili poleg tematik, ki so bile načrtovane v okviru Strateškega načrta 2015–2019, **realizirani tudi dogodki, ki so bili prepoznani kot pomembni za prezentacijo in promocijo dela in poslanstva zavoda, še posebej mislimo tukaj na številne širše zastavljene akcije muzejskih enot, ki jih ni bilo mogoče vnaprej predvideti v strateškem načrtu**. To pomeni, da bo zavod programsko fleksibilen tudi v času veljavnosti tega strateškega načrta.

Zavod izvaja tudi veliko nalog, ki niso neposredno na ogled javnosti (delo z muzejsko dokumentacijo, delo z muzejskimi predmeti v depojih, preučevanje in raziskovalno delo, delo na terenu), zato kazalniki o številu obiskovalcev in številu dogodkov niso najbolj pravičen pokazatelj obsega in zahtevnosti dela zaposlenih v zavodu.

Odzivi okolja pritrjujejo našim ugotovitvam, da smo s svojim programom prinesli tudi veliko dobrega v lokalni in širši regijski prostor, **gre za nemerljive učinke**, kot je ugoden vpliv na zadovoljstvo ljudi in kvaliteto življenja, prav tako pa kultura bistveno prispeva k splošnemu napredku skupnosti, zato je prav, da na rezultate dela zavoda pogledamo tudi s tega vidika.

Zavod sodeluje z vrtci in osnovnimi šolami s širšega posavskega in dolenskega prostora ter s srednjimi šolami, predvsem Šolskim centrom Krško-Sevnica in gimnazijama iz Krškega in Brežic ter posavskimi glasbenimi šolami. V teh primerih ugodimo programskim željam posameznih šol oziroma jim ponudimo primerne programe za izvedbo kulturnih in drugih tematskih dni na naših lokacijah. Odzivi vzgojiteljev in pedagogov na izbrane in z naše strani ponujene programe so bili zelo pozitivni, hkrati pa upoštevamo tudi njihove predloge in rešitve.

Podrobni rezultati po enotah, dejavnostih in letih so predmet letnih poslovnih poročil.

3.1 KLJUČNI REZULTATI ENOTE KULTURNI DOM KRŠKO

Kulturni dom Krško je v obdobje 2015–2019 vstopil s popotnico celostno prenovljene in tehnično posodobljene osrednje prireditvene dvorane. Projekt prenove dvorane in spremljajočih prostorov je bil omogočen s sredstvi, pridobljenimi na projektnem razpisu Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za kulturo RS. Prenovljena dvorana je z novo odrsko-scensko tehniko in novo opremo ponudila nove programske možnosti, obenem pa so razpisni pogoji in predvideni dolgoročni cilji projekta javni zavod zavezali k izpolnitvi precej zahtevnega cilja povečanja skupnega števila obiskovalcev za 15 % glede na stanje pred prenovo. Nove priložnosti in zahteven izziv so torej narekovali oblikovanje in zasledovanje ambiciozne programske in poslovne vizije, ki smo jo v večinski meri uresničili v skladu s strateškim načrtom za obdobje 2015–2019. **Končni cilj povečanja skupnega števila obiskovalcev ustanove je bil dosežen ob zaključku leta 2019, ko je enota Kulturni dom Krško v svoji statistiki zabeležila 53.824 obiskovalcev, kar je pomenilo 19,4 % več v tej enoti kot na začetku leta 2015.** V nadaljevanju zapisa podajamo krajše povzetke temeljnih programov preteklega obdobja.

Temeljni program so sestavljali **JAVNI PROGRAMI NA PODROČJU UPRIZORITVENIH, GLASBENIH IN FILMSKIH UMETNOSTI.**

Na področju uprizoritvenih umetnosti smo ključne programe pripravljali v obliki gledaliških abonmajev za odrasle in otroke. Na letni ravni smo tekom celotnega obdobja razpisovali 2 abonmaja za odrasle (Zeleni in Modri) in en abonma za otroke med 3. in 9. letom starosti. Gledališka abonmaja za odraslo publiko sta bila zasnovana modularno; vsebovala sta 4–5 skupnih predstav ter za vsak modul (Zeleni ali Modri) 2 ločeni predstavi. Programska zasnova abonmajev je skušala zasledovati dva povezana cilja: pripraviti izbor kakovostnih produkcij slovenskih profesionalnih gledališč, ki bi obenem ponudil čimbolj reprezentativen vpogled v različne uprizoritvene koncepte in prakse. Ob abonmajskem programu smo prirejali tudi spremljevalni program, ki se je v obliki pogovorov z ustvarjalci odvijal po predstavah v klubu KDK.

Abonma za otroke je praviloma sestavljalo 7 predstav slovenskih profesionalnih gledališč in neodvisnih producentov. Pri zasnovi abonmajskega programa za otroke smo skušali zasledovati več ciljev in upoštevati različne kriterije izbora. Poleg umetniške relevance kot ključnega kriterija izbora, smo pri izboru produkcij upoštevali tudi izobraževalni vidik programa in skušali program snovati na način, da je mladi gledališki publiko predstavil različne žanre uprizoritvenih umetnosti.

Ob stabilnem vpisu in obisku abonmaja za odrasle smo izrazito rast števila abonentov in obiskovalcev posameznih predstav beležili predvsem v gledališkem programu za najmlajšo publiko, krepil pa se je tudi obisk predstav programa za šole.

Kulturni dom Krško je že od leta 2014 soorganizator Mednarodnega festivala uličnega gledališča Ana Desetnica, ki ga v Krškem prirejamo v sodelovanju z Valvasorjevo knjižnico Krško.

Skupaj z izvenabonmajskim programom, plesnimi predstavami in predstavami zunanjih organizatorjev je v preteklem petletnem obdobju obiskanost programov uprizoritvenih umetnosti v povprečju **dosegala več kot četrtno celotnega obiska enote Kulturni dom Krško.**

S programom na področju glasbenih umetnosti smo tudi v preteklem petletnem obdobju nadaljevali tradicijo kakovostnih abonmajskih ciklov. Zaradi manjšega upada deleža sofinanciranja programov v letu 2017 smo bili sicer primorani prilagoditi obseg programa in spremeniti princip programskega

načrtovanja, zato smo, predvsem z željo po ohranjanju programske raznolikosti, uvedli program ARSonica, ki je skušal v deloma spremenjeni preobleki nadaljevati programske usmeritve poprejšnjih ciklov Jazz.Etno in Akustika. Žanrsko namenoma raznovrstna zasnova ARSonice je skušala v okviru sicer manjšega koncertnega cikla predstaviti kar najširšo paleto različnih glasbenih izrazov in ponuditi izbor kakovostnih sodobnih glasbenih zasedb, ki v svojem ustvarjanju iščejo presečišča različnih glasbenih svetov. Na letni ravni smo v sklopu glasbenega abonmaja izvedli povprečno 8 koncertov. Med odmevnejše rezultate preteklega obdobja zagotovo sodi tudi organizacija 1. mednarodnega festivala jazz pozavne, ki je v Kulturnem domu Krško potekal marca 2016. Z izvenabonmajskim programom in koncerti zunanjih organizatorjev obiskanost glasbenih programov dosega med 12 in 15 % celotnega obiska.

Morda največji razcvet v zadnjem obdobju so doživeli filmski programi in kinematografska dejavnost. Posodobitev oziroma digitalizacija kinematografske tehnike je vzpostavila tehnološke pogoje za pripravo aktualnega in raznovrstnega filmskega programa. Pred prenovi je bila kinematografska dejavnost zaradi zastarele tehnologije v izrazitem upadu, kar se je seveda izražalo predvsem v zelo nizki obiskanosti filmskih projekcij. Bistveni novosti prehoda na digitalno kinematografsko tehniko, takojšnja dostopnost filmskih kopij za vse kinematografe in višja kakovost projekcij so Kulturnemu domu Krško omogočili tako možnost priprave aktualnega programa kot razširitev programske sheme. Že v prvem letu po prenovi smo zabeležili izrazit porast obiskanosti filmskih projekcij, trend pa se je nadaljeval tudi v prihodnjih letih. Kljub sicer spodobnim številkam, ocenjujemo, da bi prav na področju filmskih programov lahko dosegali višjo rast števila obiskovalcev. Za doseg še ambicioznejših ciljev na področju filmskih programov bi morali sprva zagotoviti več projekcijskih terminov, kar za ob siceršnji zasedenosti večnamenske dvorane predstavlja precejšen izziv, ki ga bomo v prihodnjem obdobju skušali razrešiti z reorganizacijo programske sheme.

Izdatno pozornost smo v preteklem obdobju namenili tudi filmsko-vzgojnim vsebinam, ki smo jih pripravljali v sodelovanju s filmskimi pedagogi in strokovnjaki Art kino mreže Slovenije, v sklopu projekta Filmska osnovna šola pa so se pri nas izvajale tudi filmske delavnice za učitelje. V sklopu filmskega programa smo kot koproducent sodelovali tudi pri izvedbi dveh nacionalnih filmskih festivalov, 10. festivala gorniškega filma in festivala za otroke in mlade Film na oko.

Obiskanost filmskega programa, več kot tretjino katerega predstavlja umetniški film, danes predstavlja 16,5 % celotnega obiska.

Poleg programov uprizoritvenih, glasbenih in filmskih umetnosti v Kulturnem domu Krško pripravljamo **tudi občasne izobraževalne programe oz. programe kulturne vzgoje.** Ti so bili doslej večinoma zasnovani kot priložnostni programi, ki so nastajali bodisi kot dopolnitve ali spremljevalne vsebine kulturno-umetniškega programa bodisi kot občasne vsebine, s katerimi smo se odzivali na aktualne fenomene sodobne družbe.

3.2 KLJUČNI REZULTATI MUZEJSKIH ENOT

V nadaljevanju **predstavljamo ključne rezultate muzejskih enot** Mestni muzej Krško, Galerija Krško in Grad Rajhenburg ter podajamo kratke obrazložitve, **s katerimi utemeljujemo tudi programske usmeritve za novo strateško obdobje 2020–2024.**

Mestni muzej Krško je vpisan v razvid muzejev pri Ministrstvu RS za kulturo. Razvid je javna listina, v katero se vpisujejo državni muzeji, ki izpolnjujejo osnovne prostorske, finančne in kadrovske zahteve za hranjenje dediščine in njenega varstva. V razvid se lahko vpisujejo tudi muzeji, ki ne opravljajo državne javne službe muzejev, izpolnjujejo pa zahteve, kot je to v primeru našega muzeja. **V tem obdobju je bilo načrtovano, da se zavod poteguje tudi za pridobitev pooblastila za državno javno službo, za kar je z zaposlitvijo še tretje kustosinje formalno tudi izpolnil pogoje. V tem obdobju pa MK ni objavilo javnega razpisa v ta namen, zato ta cilj ni bil dosežen.** Izvaja pa državo javno službo muzejev na gradu Rajhenburg Muzej novejše zgodovine Slovenije, ki ima na gradu tudi sedež svoje dislocirane enote, katere naloga je skrb za upravljanje treh zbirk nacionalnega pomena (zbirke na temo menihov trapistov, izgnancev in povojnih kazenskih ustanov). Do konca leta 2019 je imel omenjeni muzej zaposlenega tudi stalno prisotnega kustosa, to delovno mesto je bilo z letom 2020 z odločitvijo MNZS in ob soglasju ustanoviteljice, to je RS, preneseno na sedež muzeja v Ljubljano.

Zavod je vpisan v razvid za izvajanje lokalne javne službe muzejev s pristojnostjo za področje Občine Krško. S tem je potrjeno, da zavod zagotavlja dostopnost javnosti do zbirk, ima izdelan načrt fizičnega in tehničnega varovanja, škodnega zavarovanja muzejskih zbirk, izpolnjuje minimalne strokovne, prostorske in tehnične zahteve, opredeljene v Pravilniku o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev, ima določen odpiralni čas in vstopnino.

RAZSTAVNA DEJAVNOST MESTNEGA MUZEJA KRŠKO

V preteklem desetletju so bile v muzeju vzpostavljene stalne razstave, ki predstavljajo nekatere ključne mejnike v zgodovini mesta in občine, del pomembnih vsebin pa je bil predstavljen tudi skozi občasne muzejske postavitve, ki so deloma rezultat lastne raziskovalne produkcije, deloma pa je šlo za sodelovanja z drugimi državnimi in regionalnimi muzeji: Slovenski etnografski muzej, Slovenski šolski muzej, Muzej novejše zgodovine Celje in predvsem Posavski muzej Brežice, ter arhivi: Arhiv Republike Slovenije.

Muzejski program je živ organizem, ki se poleg začrtanih usmeritev odziva tudi na aktualna dogajanja v stroki in družbi. To je mestoma razlog, da se načrtovani programi spreminjajo, včasih (zaradi objektivnih razlogov, povezanih s pričevalnostjo virov, odzivnostjo strokovnih sodelavcev ipd.) pa tudi ne izvedejo in tako nadomestijo z drugimi.

Od načrtovanih aktivnosti preteklega Strateškega načrta se tako v bodoča obdobja prenašajo naloge, povezane s predstavitvijo protestantizma, razvoj mesta Krško (po letu 2025) in industrijske dediščine (leto 2020). Najavljeno večfazno predstavitev protestantizma v Krškem smo »odprli« z raziskavo renesančnih fresk v Mencingerjevi hiši, ki jo je izvajala takratna predstojnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU, ki pa je zaradi prekinitve delovnega razmerja nalogo opustila. Na inštitutu trenutno nimajo strokovnjaka, ki bi nalogo v tej smeri, kot smo jo naročili, tudi nadaljeval. Tematika »Razvoj mesta Krško« je vezana na poročilo in predmete arheološkega izkopavanja ob prenovi Mencingerjeve hiše. Poročila še vedno nismo prejeli, po

informacijah iz leta 2020 pa naj bi bilo izkopano gradivo predano pristojnemu muzeju. Tematika industrijske dediščine je bila skozi celotno preteklo programsko obdobje vključena v letne delovne načrte in skladno z njimi tudi izvedena, bodisi skozi seminar Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF UL ali pa skozi raziskovalno delo na temo »Fran Bonač in Krško«. Predvidena razstava, ki jo vežemo na obletnico rojstva industrialca, bo postavljena v letu 2020. Krška industrija je ena pomembnih tem v razstavi 80. so bila leta ... v Krškem, odmev tematike je bil tudi v razstavi ob 40. obletnici KDK, kjer smo ob predstavitvi same stavbe in njenega projektanta, arhitekta Franca Filipčiča, predstavili tudi vpliv Tovarne celuloze in papirja na razvoj kulturnih dejavnosti in samo izgradnjo doma kulture.

Prenova stalne razstave kiparskih del Vladimirja Štovička je bila realizirana 21. 6. 2014, ko so se iz Zbirke Vladimir Štoviček odbrala njegova najbolj reprezentativna dela in bila postavljena v različne tematske sklope, ki prikazujejo umetnikovo delovanje iz različnih vidikov: intimni portret, zgodovinski portret, socialni prizori malega človeka, javni spomeniki, akti. Z razstavo sta se izpostavili tudi njegovi najplodnejši formi izražanja, to sta prostostoječa plastika in plakete ter medalje. **V letu 2015 je bil zasnovan koncept občasnih razstav z naslovom Pogled v Štovičkov depo, ki kontinuirano predstavlja Štovičkove umetnine, ki jih muzej hrani v depozitu in niso del stalne postavitve.** Vsako leto je odbranih med 10 in 20 del, ki tvorijo tematsko celoto in jih zaupamo v konserviranje in restavriranje referenčni strokovnjakinji/u. Gre za permanentno delo, ki izhaja iz zbirke, ki se jo ureja po mednarodnih in nacionalnih standardih za delo z umetniškimi deli in muzejskimi predmeti. Vse delo na Zbirki Vladimir Štoviček se sproti predstavlja javnosti v obliki občasnih razstav, publikacij, delavnic, kolokvijev in predavanj.

V obdobju 2015–2019 so bile realizirane tri občasne razstave, ki se navezujejo na Zbirko Vladimir Štoviček, v trajanju od 9 mesecev do 1 leta.

Projekt t.i. uličnih razstav se je delil na dve ločeni programski vsebini. Prva je *Stare izložbe, nove podobe*, skozi katero je kustosinja MMK ustvarila koncept Deklice Save, ki se je skozi umetniške ilustracije pojavila na zapuščenih mestnih vitrinah. Ilustracije so po konceptu ustvarjali likovni umetniki: Tina Brinovar, Erik Mavrič in Milanka Fabjančič. V obdobju 2015–2016 je bilo realiziranih 5 uličnih razstav v ulici CKŽ v starem mestnem jedru Krškega.

Druga aktualna programska vsebina, ki se je navezovala na projekt t.i. uličnih razstav, je bila *Galerija Železnina*, ki je v preteklem strateškem obdobju nastajala v majhnem izložbenem oknu nekdanje stavbe Železnina na naslovu CKŽ 19. Razstave v Galeriji Železnina niso bile predhodno napovedane v sklopu letnih programov, ker so nastajale spontano, s predlogi lokalnih umetnikov in ljubiteljskih ustvarjalcev. Program v Galeriji Železnina je potekal do rušenja stavbe. Med leti 2015 in 2017 je bilo izvedenih kar 11 razstav.

Analiza realizacije dodatnega programa:

Vsako programsko leto so bili poleg tematik, ki so bile načrtovane v okviru Strateškega načrta 2015–2019, realizirani tudi dogodki, ki so bili prepoznani kot pomembni za prezentacijo in promocijo poslanstva muzejskih enot KDK, pa jih ni bilo mogoče vnaprej predvideti v strateškem načrtu, enako bo muzej programsko fleksibilen tudi v času veljavnosti tega strateškega načrta.

V preteklem petletnem obdobju so bile izvedene naslednje (večinoma medinstitucionalne) vsebine:

Razstavnimi programi:

- Muzejske sledi do urbanih obrti, odprtje občasne razstave, sodelovanje z Muzejem novejše zgodovine Celje, 21. 4. 2015,
- Rojstvo, izkušnje Rominj, odprtje občasne razstave, sodelovanje s Slovenskim etnografskim muzejem, 14. 1. 2016,
- Učilnica v naravi: Šolski vrt včeraj, danes, jutri, odprtje občasne razstave, sodelovanje s Slovenskim šolskim muzejem, Mencingerjeva hiša, 11. 10. 2016,
- Arhivi – zakladnice spomina, odprtje občasne razstave, sodelovanje z ARS in ZAC, 25. 1. 2018,
- EŠD 16216: Krško – Mavzolej družine Hočevnar, odprtje prenovljenega mavzoleja, ki je v upravljanju KDK, enote MMK, 6. 4. 2019.

Razstavna dejavnost – gostovanja:

- Ivan Lapajne: Učitelj, ravnatelj, publicist, Krčan in svetovljan, gostovanje razstave v Slovenskem šolskem muzeju od novembra 2015 do februarja 2016,
- Mihajlo Rostohar, gostovanje razstave na Filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi, odprtje razstave 11. 9. 2018,
- Mihajlo Rostohar, gostovanje razstave na Filozofski fakulteti Masarykove univerze v Brnu, odprtje razstave, 12. 11. 2018,
- Mihajlo Rostohar, soustanovitelj Univerze v Ljubljani, filozof, eksperimentalni psiholog, pedagog, kritični mislec, gostovanje razstave na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, odprtje razstave, 8. 10. 2019.

Obrazstavnimi programi:

- 80. so bila leta ... v Krškem, dopolnitev razstave ob 9. obletnici Mestnega muzeja Krško in pogovor s Slavkom Šribarjem, 30. 3. 2019,
- 80. so bila leta ... v Krškem, dopolnitev razstave na temo XII. Kongresa ZSMS v Krškem in pogovor z Antonom Petrovičem, 17. 9. 2019,
- 80. so bila leta ... v Krškem: Siva kučma, bela brada, topel kožuh, zvrhan koš ..., dopolnitev razstave, 3. 12. 2019.

Strokovna predavanja:

- Posvet posavskih čebelarjev: Od začetka čebelarjenja do organiziranega delovanja, predavanje, napoved obeležitve Svetovnega dneva čebel, ELKD, 12. 5. 2018,
- Šola prenove: Sanacija vlage, predavanja in delavnica, sodelovanje z Združenjem zgodovinskih mest Slovenije in Občino Kostanjevica na Krki, izvedba v letih 2018, 2019,
- Impresionizem od zore do mraka. Slovenska umetnost 1870 –1930, gostovanje s Štovičkovo plaketo Jaroslav Štoviček (inv. št. MMK;VŠ-2) na skupinski razstavi v Pragi, ki jo je organizirala Narodna galerija, 24. 4. – 20. 10. 2019,
- Ohranjanje Štovičkove zbirke, predavanje, prikaz in strokovno vodstvo po razstavi, v sodelovanju z Zavodom Trismegistus, 26. 6. 2019,
- Ohranjanje premične in nepremične dediščine, predavanje, v sodelovanju z Zavodom Trismegistus, 18. 5. 2019.

Z eno zadnjih lastnih muzejskih razstav 80. so bila leta ... v Krškem v omenjenem obdobju smo se osredotočili na raziskavo in prezentacijo polpretekle zgodovine mesta. To v dobrem sodelovanju s prebivalci lokalnega prostora še vedno uspešno dopolnjujemo. Z razstavnim projektom smo uspeli vzpodbuditi večje zavedanje o vrednosti premične dediščine in pomenu njenega muzejskega varovanja ter, posledično k večjemu odzivu in ponudbi gradiva ustanovi.

PUBLICISTIČNA DEJAVNOST:

- Karla Pacek, Ko spregovorijo matične knjige: Družbena zgodovina mesta Krško med letoma 1850 in 1918 v luči rojstnih matičnih knjig; izdaja znanstvene monografije

RAZSTAVNA DEJAVNOST GALERIJE KRŠKO

Galerija Krško (v nadaljevanju GK) je galerija z bogatim historiatom razstav, ki so se v ta prostor nekdanje cerkve sv. Duha postavljale od 25. junija 1966, kot enota KDK pa je začela delovati leta 2010 (programsko), pravno-formalno pa je bila v upravljanje predana leta 2013.

GK opravlja javno službo za likovno dejavnost s prirejanjem občasnih razstav v galeriji.

Program GK je sledil viziji presejanja delovanja na lokalnem nivoju, z upoštevanjem možnosti, da postane čimbolj prepoznavno razstavišče v Sloveniji in širše. Program je bil oblikovan na osnovi predlogov kustosinje smeri umetnostne zgodovine, vlog umetnikov ter s predlogi strokovnega sveta. Razstavljavcem se je izplačevala razstavnina skladno s priporočili Ministrstva za kulturo in pripadajoči stroški, ob razstavi se je izdal tiskan katalog.

Seznam razstav v obdobju 2015-2019:

- **Ikara Černe: Vdih**, odprtje razstave, 19. 5. – 9. 8. 2015,
- **Mojca Zlokarnik: Tri barve**, odprtje razstave, 22. 9. – 3. 11. 2015,
- **Društvo za domače raziskave: Mrtvaški ples živali, Živali 1914 - 1918**, 24. 11. 2015 – 14. 2. 2016,
- **Petra Varl: Ljubimca (Lovers) / Izrezi (Cut-out's)**, odprtje razstave, 8. 3. – 2. 5. 2016,
- **Milojka Drobne: Moje sledi**, 17. 5. – 24. 6. 2016,
- **Ivan Napotnik (1888 – 1960): Izbor kiparskih del iz stalne zbirke Vile Mayer v Šoštanju**, odprtje razstave, 13. 9. – 16. 10. 2016,
- **Damijan Kracina, Vladimir Leben, Jani Pirnat: Genski oltar**, odprtje razstave, 18. 11. 2016 – 15. 2. 2017,
- **Lučka Koščak: Vešče**, odprtje razstave 24. 3. – 24. 6. 2017,
- **Beli sladoled: BOOK**, odprtje razstave, 5. 9. – 15. 10. 2017,
- **Matija Brumen: Music**, odprtje razstave, 27. 10. – 18. 11. 2017,
- **Boštjan Kavčič: Os**, odprtje razstave, 1. 12. 2017 – 18. 3. 2018,
- **Adrijan Praznik: Stene**, odprtje razstave, 25. 4. – 24. 6. 2018,
- **Simona Čudovan in Simona Šuc: Bujnost nje**, odprtje razstave, 11. 8. – 9. 9. 2018,
- **Arven Šakti Kralj Szomi: Berem te / I Read You**, odprtje razstave, 28. 9. – 4. 11. 2018,
- **Mito Gegič: Angeli v revirju / There Are Angels on The Hunting Grounds**, odprtje razstave, 27. 11. 2018 – 9. 2. 2019,
- **Irena Jurca: Privid življenja**, odprtje razstave, 5. 4. – 24. 6. 2019,
- **Nataša Skušek: Postelja**, odprtje razstave, 5. 11. 2019 – 1. 3. 2020.

RAZSTAVNA DEJAVNOST NA GRADU RAJHENBURG

Občina Krško je lastnica gradu Rajhenburg (GR), kulturnega spomenika državnega pomena, enega najpomembnejših spomenikov srednjeveške grajske arhitekture v Sloveniji. Z uspešno izvedeno celotno prenovo grajske stavbe v letih 2010 do 2012, za katero je lastnica objekta pridobila sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj, skrbimo za programsko oživljanje grajskega objekta MNZS, enota Brestanica in muzejska enota KDK. V načrtovanje, koordinacijo in izvajanje muzejskega programa so vključene vse strokovne delavke muzejskih enot KDK.

Občasni razstavní program za enoto pripravljata kustosinji, ki skrbita tudi za program strokovnega dela v MMK (ena tudi vin GK).

V preteklem programskem obdobju je bila skladno s strateškim načrtom za enoto pripravljena razstava, ki predstavlja stavbni razvoj in prenovo grajske stavbe.

Na novo je bil zasnovan program likovnih razstav profesionalnih umetnikov za veliko dvorano gradu (od letno ene trenutno izvajamo po dve likovni razstavi v programskem letu), pri katerih se zaradi večnamenske vloge velike dvorane načrtno usmerjamo samo v dvodimenzionalne likovne medije (fotografija, grafika in slikarstvo).

Izvedeni so bili naslednji razstavní programi:

- **Rajko Čuber:** Ora et labora, 15. 5. 2015 – 3. 1. 2016 (podaljšana do 15. 8. 2016),
- **Borut Peterlin:** Ostal si del te pokrajine, del njenih lepot in bolečine, 2. 9. 2016 – 20. 8. 2017,
- **Anja Jerčič Jakob:** Slike, 15. 9. 2017 – 29. 4. 2018,
- **Boštjan Pucelj:** WYSIWYG / TKVTD What You See Is What You Get / To, kar vidiš, to dobiš, 29. 5. – 23. 9. 2018 (podaljšana do 4. 11. 2018),
- **Če bi Slovenija bila: Skupinska fotografska razstava (19 avtorjev),** 16. 11. 2018 – 18. 5. 2019,
- **Blaž Vehovar:** Ameriške sanje - American dream, 28. 6. 2019 – 18. 9. 2019 (podaljšana do 15. 9. 2019),
- **Sodobni tržaški umetniki:** Bogomila Doljak, Jasna Merku, Sandi Renko, Deziderij Švara in Franko Vecchiet, 19. 10. 2019 – 19. 4. 2020.

Dodatno smo v podstrešju okroglega stolpa izvedli razstavo GUBA, arhitekturna delavnica skulptur iz valovitega kartona študentov Fakultete za arhitekturo UL, seminarja Blenkuš s podporo embalažnih strategov podjetja DS Smith, Brestanica, 12. 4. 2019 – 15. 5. 2019.

Na temo predstavitve izbranih tem **zgodovine lokalnega prostora je bila zasnovana razstavna platforma Brestaniške miniature,** v okviru katere so na skupni postavitvi predstavljene razglednice iz našega fonda Spomin na Brestanico - Brestanica na razglednicah in razstava PMB, Vinko Bavec, fotograf s kraljevim dvornim priznanjem Rajhenburg, Brežice (odprtje 13. 12. 2016).

Še v času prenove gradu je bil zasnovan program konservatorsko-restavratorskih delavnic. Po tehtnem premisleku in pogovorih s pristojno konservatorsko službo smo prišli do spoznanja, da je format delavnic potrebno zasnovati drugače in ga povezati s širšim prostorom. Kot ključen problem naših prostorov se je pokazala vlaga, še zlasti kapilarna, zaradi katere imamo težave v vseh objektih muzejskih enot KDK. **V sodelovanju z Združenjem zgodovinskih mest Slovenije smo se vključili v relativno nov program Šola prenove (traja od leta 2017),** znotraj katere se pri nas ves čas posvečamo

problematiki vpliva vlage na stavbno dediščino in njeni sanaciji. V MMK izvajamo teoretični del, praktični del programa pa poteka v Kostanjevici na Krki.

Zadnji dve leti so potekale aktivnosti za izvedbo razstave o gospodih Rajhenburških, s katero bo javnosti predstavljen pomemben del zgodovine gradu in njegovih prebivalcev med 12. in 16. stoletjem.

V preteklih letih smo se večkrat osredotočali tudi na ureditev vplivnega območja kulturnega spomenika. Gre tako za neposredni prostor predgradja (z zeliščnim vrtom) kot tudi za območje med trapistovskimi gospodarskimi poslopji in gradom ter seveda celoten grajski hrib in s tem povezano problematiko osvetlitve gradu, na trenutno rešitev je pristojni ZVKD podal soglasje z opombo, da je takšna rešitev lahko le začasna.

NALOGE DOKUMENTIRANJA, VREDNOTENJA, KONSERVIRANJA IN RESTAVRIRANJA TER PROUČEVANJA

V MMK se centralno vodi vsa muzejska dokumentacija za muzejske enote MMK, GK in GR, ki se ureja skladno s Pravilnikom o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev in skladno z internim Pravilnikom o zbiralni politiki v enotah Kulturnega doma Krško: Mestni muzej Krško, Galerija Krško in Grad Rajhenburg in Pravilnikom za vodenje muzejske dokumentacije muzejskih enot Kulturnega doma Krško, Mestni muzej Krško, Galerija Krško in Grad Rajhenburg. Pri pripravi vseh internih aktov zavoda prav tako aktivno sodelujejo strokovni sodelavci zavoda.

Pridobivanje in prevzemanje predmetov ter gradiva

Ta segment muzejskega dela izvajamo premišljeno in v skladu s pravilnikom o zbiralni politiki. V prejšnjem strateškem obdobju smo v MMK vzpostavili strokovno vodeno sodelovanje z lokalno skupnostjo, z javnimi pozivi k prinašanju predmetov in zgodb o mestu in občini Krško. Fokusiran in sistematiziran način dela so prepoznali lokalni zbiralci, ljubiteljski poznavalci mestne zgodovine, nekdanji javni uslužbenci in tudi drugi obiskovalci ter se na naše pozive začeli odzivati z večjimi donacijami predmetov. Radioklub Krško je med drugimi daroval vso tehnično zapuščino, ki so jo hranili od nastanka kluba do danes.

Deposke prostore smo konec leta 2019 razširili na podstrešje Kaplanove hiše, kjer je bil vzpostavljen Depo 5, namenjen zbirkam z mešanimi materiali. Taka rešitev je začasna, saj različni materiali zahtevajo različne pogoje hranjenja (temperaturo, relativno vlago itd.). Načrtujemo, da za materiale s podobnimi zahtevami v dogovoru z ustanoviteljico uredimo dodatne prostore v mestu, ki jim bodo ustrezali.

Letno je namenjenih nekaj sredstev za redne letne odkupe, ki se predvsem navezujejo na Zbirko Vladimir Štoviček in Likovno zbirko Mestnega muzeja Krško. Med leti 2015 in 2019 so bila odkupljena naslednja dela:

- Vladimir Štoviček: Tone Tomšič, plaketa, bron,
- Vladimir Štoviček: Vladka Štoviček, plastika, bron,
- Vladimir Štoviček: Venus pudica, plaketa, bron,
- Neznani avtor: Portret Josipine Hočevnar, olje na platno,
- Franjo Stiplovšek: Veliki Kamen, olje na platno,
- Andrej Štoviček: Posmrtna maska Vladimirja Štovička,
- Vladimir Štoviček: Mati z otrokom,
- Rajko Čuber: Ora et labora, 5 slik, olje na platnu,

- Boštjan Pucelj: Forma Viva, fotografije, papir arhivske kakovosti.

Zbirke Mestnega muzeja Krško

Zbirke MMK se delijo glede na znanstveno-raziskovalna področja:

1. Zgodovinska zbirka
 - a. Zbirka Prodajalna Železnina
 - b. Zbirka Mencingerjeva hiša
 - c. Zbirka Razglednice
 - d. Zbirka Radioklub Krško
 - e. Zbirka Krško
 - f. Zbirka Kulturni dom Krško
 - g. Zbirka 80. leta 20. stoletja
 - h. Zbirka 90. leta 20. stoletja
2. Etnološka zbirka
 - a. Zbirka medicinarstvo in lektarstvo
3. Umetnostno zgodovinska zbirka
 - a. Zbirka Vladimir Štoviček
 - b. Likovna zbirka Mestnega muzeja Krško
4. Zbirke donatorjev
 - a. Zbirka Slavko Šribar
 - b. Zbirka Živko Šebek
5. Knjižno gradivo, ki ima status muzealije:
 - a. Knjižnica Mestnega muzeja Krško

Zbirke se bodo dopolnjevale in na novo oblikovale skladno s strateškim načrtom 2020–2024, v okviru tega pa sledile zbiralni politiki ter kadrovskim, finančnim in prostorskim zmožnostim.

V l. 2016 je KDK, enota MMK, od ZZB NOB Krško prejela popisni material, ki so ga ustvarili člani društva in s katerim so evidentirali velik del enot memorialne dediščine na območju občine Krško. Ob prevzemu je bilo dogovorjeno, da v muzeju gradivo pregledamo in po potrebi dopolnimo. Ker Mestni muzej Krško skladno s kulturno-varstveno zakonodajo nima pristojnosti za varovanje nepremične kulturne dediščine, je potrebno vse nadaljnje korake v zvezi z vzpostavitvijo varstvenih režimov uskladiti s pristojno službo. Gradivo je zametek strokovne dokumentacije o enotah dediščine, ki jo skladno s podpisanim Pismom o nameri (podpisano 6. 2. 2019) vodi Mestni muzej Krško. Na podlagi pregleda razpoložljivih javno dostopnih podatkov, gradiva ZZB NOV in delnega pregleda terena šteje gradivo v času priprave Strateškega načrta 83 enot.

Dokumentacija

Leta 2011 je bil za vodenje muzejske dokumentacije vpeljan dokumentacijski sistem Galis, s tem pa je bila zagotovljena tudi informacijska podpora za sistematično obdelavo muzejskih predmetov po pravilih stroke. V letu 2012 je kustosinja ob svojem rednem delu na področju umetnostne zgodovine prevzela tudi celovito skrb za področje muzejske dokumentacije.

Cilj področja muzejske dokumentacije je bil in ostaja razvijati in nadgrajevati področje, ki v končni fazi pripomore k izboljševanju dostopnosti muzejskega gradiva in s tem promocijo muzejskega dela. Rezultat muzejske dokumentacije je, da se preko pregledno in sistematično urejenih zbirk nudijo informacije o muzeju, njegovem stanju, razstavah, zbirkah in ostalih dejavnostih, aktivnostih in zgodovini muzeja iz strokovnega in znanstvenega vidika. Pravilnik za vodenje muzejske dokumentacije muzejskih enot Kulturnega doma Krško, Mestnega muzeja Krško, Galerije Krško in Gradu Rajhenburg ureja in sistematizira način vodenja muzejske dokumentacije, ki nastaja v postopkih inventarizacije, akcesije in katalogizacije, ki predstavljajo trajen proces obdelave in dopolnjevanja podatkov v vseh muzejskih enotah Kulturnega doma Krško.

Poslovna dokumentacija muzejskih enot se vodi na sedežu zavoda, na upravi, v podporo temu se je leta 2018 po informacijski prenovi zavoda lahko vzpostavilo dokumentarno vodenje na način, kot ga za področje kulture določajo zakonski in podzakonski akti ter pravila pristojnega Zgodovinskega arhiva Celje. V ta namen so se zaposleni sproti izobraževali in izpopolnjevali in opravljali strokovne izpite na različnih ravneh zahtevnosti.

Analiza dokumentacijske obdelave v Mestnem muzeju Krško

Akcesijska knjiga

V obdobju 1. 1. 2015 – 31. 12. 2019 je bilo v Mestnem muzeju Krško akcesiranih 1.023 predmetov, v obdobju 1. 1. 2010 – 31. 12. 2014 pa 377 predmetov, kar pomeni, da je bilo skladno z mednarodnimi in nacionalnimi standardi za delo z muzejskim gradivom **v zadnjih petih letih akcesiranih 646 predmetov oziroma 171 % več kot v letih 2010–2014.** Od tega je bilo 1.018 predmetov (99,6 %) akcesiranih v Zbirki Vladimir Štoviček in 4 predmeti (0,4 %) v Likovni zbirki Mestnega muzeja Krško.

Inventarna knjiga

V obdobju 1. 1. 2015 – 31. 12. 2019 je bilo v Mestnem muzeju Krško **inventariziranih 345 predmetov, v obdobju 1. 1. 2010 – 31. 12. 2014 pa 0 predmetov.** Od tega je bilo 340 predmetov (98,6 %) inventariziranih v Zbirki Vladimir Štoviček in 5 predmetov (1,4 %) v Likovni zbirki.

PRIREDITVE MUZEJSKIH ENOT

Prireditve in dogodki pomenijo osrednjo komunikacijo z domačimi in bližnjimi obiskovalci. Del programa je že utečen na posamezne datume, vsak izmed njih je povezan z vsebinami posamezne muzejske enote in z okoljem, ki ga dejavnost enote pokriva. To prakso komunikacije z obiskovalci bomo nadaljevali tudi v obdobju tega strateškega načrta.

Glede na dogodke, ki jih pripravljajo drugi organizatorji v lokalnem prostoru na že utečene dneve, je za MMK kot muzejski dan dogovorjen torek, za galerijski dan pa petek.

Ustaljeni datumi, ki jih obeležujemo/se vanje vključujemo/ v vseh treh enotah:

- **Dan spomina na holokavst, 27. januar**, strokovno predavanje v sodelovanju s Centrom judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor
- **Slovenski kulturni praznik, 8. februar**, dan odprtih vrat muzejskih enot KDK, javna vodstva, delavnice
- **Mednarodni muzejski dan, 18. maj**, dan odprtih vrat, vodstva; dogodke in letno temo na nacionalni ravni koordinira ICOM Slovenija

- **Poletna muzejska noč, tretja sobota v juniju**, odprtja, dogodki, delavnice
- **Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD)/Teden kulturne dediščine (TKD), september/oktober**, delavnice, javna vodstva
- **Ta veseli dan kulture, 3. december**, dan odprtih vrat in strokovna vodstva po vseh muzejskih enotah
- **Kulturni bazar, april**, Cankarjev dom, Ljubljana, predstavitve muzejskih izobraževalnih programov
- **Svetovni dan knjige in avtorskih pravic, 23. april**, v muzejskih trgovinah MMK in GR ga obeležujemo s popustom na izbrane publikacije
- **Mednarodni dan družin, 15. maj**, prost vstop za družine
- **Teden vseživljenjskega učenja LUK, maj**, predstavitve programov muzejskih enot na Paradi učenja
- **Teden otroka/Z igro do dediščine, september/oktober**, delavnice za otroke
- **Mednarodni dan starejših, 1. oktober**, sodelovanje z ranljivimi skupinami po dogovoru, npr. prilagojeno vodstvo za člane Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije/Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Novo mesto, Društva gluhih in naglušnih Posavja, Sončka Posavje, OŠ dr. M. Rostohar Krško ipd. Obeležujemo ga glede na predhodni dogovor s posameznimi ranljivimi skupinami, tj. ko jim dopušča čas

Ustaljeni datumi, ki jih obeležujemo v enoti MMK (poleg zgoraj navedenih):

- **Pridobitev mestnih pravic Krškega, 5. marec**, vodstvo ali dogodek vezan na mesto Krško
- **Obletnica odprtja Mestnega muzeja Krško, 30. marec**, vodstvo ali dogodek vezan na MMK ali mesto Krško
- **Svetovni dan čebel, 20. maj**, v Sloveniji ga obeležujemo od leta 2017, sodelovanje z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani/dr. Janko Božič, ČZ Krško, čebelarški krožek OŠ Jurija Dalmatina Krško (nov program)
- **Evropski dan arheološke dediščine, prva polovica junija**, sodelovanje s Posavskim muzejem Brežice, Zavodom Svibna idr.
- **Praznični vikend v starem mestnem jedru Krškega: Adventni utrinki Krškega**, program tematskih delavnic in dogodkov v enoti MMK

V MMK se z izvajanjem muzejskih pedagoških programov vključujemo tudi v ostale prireditve v starem, mestnem jedru Krškega.

Ustaljeni datumi, ki jih obeležujemo v enoti GR (poleg zgoraj navedenih):

- **Svetovni dan turizma, 27. september**, prost vstop za obiskovalce v enoti GR, javna vodstva po izbrani razstavi (obeležitev v okviru neformalnega združenja **Gradovi Posavja**, terminsko sovпада še z **Evropskim tednom športa, 23. – 30. september**, ob katerem izvedemo program ob stalni razstavi **Primož Kozmus: Odličja**)
- **Srednjeveški dan, 2. ali 3. sobota v avgustu**, soorganizacija s Turističnim društvom Brestanica, tematski dan, delavnice
- **Nacionalni mesec skupnega branja, Knjiga, kam greš?, oktober, november**, izmenjava knjig, soorganizacija z Osnovno šolo Adama Bohoriča in Valvasorjevo knjižnico Krško

Prvi ali drugi konec tedna v novembru od leta 2015 izvajamo lasten dogodek **Rajhenburški dan čokolade in likerjev**, s katerim skozi preplet sejemske prireditve, oplemenitene s strokovnimi vodstvi, predavanji, delavnicami in koncertnimi vložki oživljamo trapistovsko dediščino Rajhenburga (v letu 2019 se je odvil že peti RDČL).

Kot lastni dogodek je bil enkrat izveden tudi Dan penin in sirov, ki pa ga zaradi zmanjšanega programskega financiranja nismo zmogli več izvajati v obsegu, kot bi bilo to potrebno za zasnovano in realizacijo programa ter z njo povezano promocijo. Že naslednje leto po prvi izvedbi se je po vzoru tega dne v regijskem prostoru v partnerstvu LAS razvil podoben koncept dne, ki pa se odvija na lokaciji enega največjih pridelovalcev penin, zato tovrstnega koncepta dne ni bilo več smiselno nadaljevati. Sočasno smo s prodajo vin in penin neposredno na isti lokaciji konkurirali takratni najemnici kavarne na gradu.

OBISKOVALCI IN ODPIRALNI ČAS

Odpiralni čas muzejskih enot se je tekom prejšnjega strateškega obdobja nekoliko spreminjal, in sicer glede na statistično analizo obiska ter skladno s pobudami, ki so prihajale iz lokalnega okolja. Pri tem je bilo osnovno vodilo tudi ohranitev vpisa v razvid muzejev, ta pogojuje najmanj 40-urni tedenski odpiralni čas muzejskih enot.

Aktualni odpiralni čas Mestnega muzeja Krško in Galerije Krško, kamor sodi tudi muzejski del Mencingerjeve hiše in Hočvarjev mavzolej:

- zimski odpiralni čas (od 1. novembra do 31. marca): od torška do petka od 10. do 16. ure,
- poletni odpiralni čas (od 1. aprila do 31. oktobra): od torška do petka od 10. do 18. ure,
- ob sobotah sta enoti odprti med 12. in 16. oz. 18. uro, ob nedeljah, ponedeljkih in praznikih (z izjemo 8. februar in 31. oktober) pa je zaprt za obiskovalce,
- za najavljene skupine sta muzejski enoti odprti tudi izven odpiralnega časa.

Odpiralni čas Gradu Rajhenburg:

- zimski odpiralni čas (od 1. novembra do 31. marca): od torška do nedelje od 10. do 16. ure,
- poletni odpiralni čas (od 1. aprila do 31. oktobra): od torška do nedelje od 10. do 18. ure, od 1. julija do 31. avgusta ob petkih in sobotah od 10. do 20. ure,
- grad je zaprt ob ponedeljkih, 1. januarja, 1. novembra ter 24., 25., 26. in 31. decembra; za najavljene skupine je grad odprt tudi izven odpiralnega časa,
- odpiralni čas zagotavljajo muzejski vodniki,
- vstopnina v grad in muzejske zbirke se obračunava po ceniku.

Evidenco obiska – dnevno/mesečno/letno vodimo enotno, sistematično in zelo analitično, ko gre za obiskovalce muzejskih enot, posebej za udeležence izobraževalnih programov in posebej statistiko obiskovalcev drugih prireditev na teh lokacijah (koncerti, poroke, degustacije ...) in s pomočjo programa za prodajo vstopnic. Ločeno vodimo statistiko tudi po organizatorjih, zato so na letni ravni na voljo podatki o obiskovalcih dogodkov v organizaciji, soorganizaciji in zunanjih organizatorjev, ki naše lokacije najemajo oz. uporabljajo za izvedbo dogodkov.

V letu 2015 je bil cilj vzpostaviti vsakodnevna stalna javna vodstva (kar je bilo navedeno tudi v Strateškem načrtu 2015–2019). Izkazalo se je, da so tovrstna vodstva dobro obiskana na izbrane tematske dneve ali kot del aktualnega razstavnega programa, zato smo še istega leta 2015 po nekaj poskusih opustili to idejo. Kot se je izkazalo za bolj primerno in kot to prakticirajo tudi drugi muzeji, smo določili, da si lahko v običajnih dnevih obiskovalci muzej ogledajo individualno ali v spremstvu

vodnika, javna vodstva pa se organizirajo na tematske dneve ali ob izrednih priložnostih. Pravilnost odločitve potrjuje obisk.

V obdobju 2015–2019 so bile muzejske enote odprte vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer:

- v zimskem času (od oktobra do marca): od torka do petka od 10. do 16. ure, v soboto od 10. do 17. ure, v nedeljo od 13. do 17. ure,
- v letnem času (od aprila do septembra): od torka do sobote od 10. do 18. ure, v nedeljo od 13. do 18. ure.

Grad je zaprt ob ponedeljkih, 1. januarja, 1. novembra ter 24., 25., 26. in 31. decembra.

V letu 2016 smo spremenili odpiralni čas gradu, tako da smo ga:

- ob nedeljah podaljšali za 3 ure (od 10. do 17. oz. 18. ure),
- v poletnih mesecih pa za 2 uri (vse dni od 10.00 do 20.00 ure).

Prva sprememba se je izkazala za zelo dobrodošlo in dobro sprejeto med obiskovalci, kar kažejo tudi statistični podatki: ob nedeljah beležimo cca 50 % vseh obiskovalcev v času med 10.00 in 13.00 uro.

Druga sprememba med obiskovalci ni zaživela v tolikšni meri, kot je bilo pričakovano. V večernih urah smo tako beležili le med 3 in 5 % celotnega obiska, polovica teh obiskovalcev pa se je zgoštila v en sam dan, in sicer na Poletno muzejsko noč.

Temu primerno smo se odzvali ter podaljšan poletni čas (10.00–20.00) od leta 2019 ohranili le ob petkih in sobotah, ko imamo na gradu poletne prireditve. Obiskovalci lahko tako čas pred prireditvijo izkoristijo za ogled muzeja.

Po dodatnih analizah obiska smo v letu 2019 uvedli še dve dodatni spremembi:

- zimski odpiralni čas smo poenotili na ravni vseh treh muzejskih enot,
- podaljšali smo odpiralni čas v oktobru za 2 uri dnevno, saj se je v minulih letih potrdil kot mesec z zelo dobrim obiskom (prej med tednom 10.00–16.00, med vikendi 10.00–17.00, po novem od 10.00–18.00),
- v Mestnem muzeju Krško smo odpiralni čas muzeja ob sobotah skrajšali na čas od 12.00–16.00 oz. do 18.00, ob nedeljah in praznikih pa muzej ni odprt, razen za najavljene skupine, saj je statistika obiskovalcev na te dni to potrjevala. Večji obisk muzeja v starem mestnem jedru je pričakovati le v primeru večjega siceršnjega turističnega obiska mesta in destinacije ob vikendih in praznikih.

3.3 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE PO ENOTAH ZAVODA

V minulem strateškem obdobju so se na letni ravni pripravljali načrti investicij in investicijskega vzdrževanja, glede na nujnost in razpoložljiva finančna sredstva.

Med največje v obdobju 2015–2019 sodijo:

- informacijska posodobitev (nakup novega strežnika),
- zamenjava kompresorske enote hladilnega agregata, KDK,
- posodobitev kotlovnice, KDK,
- zamenjava dotrajanih lesenih snegobranov, grad,
- osvetlitev, grad,
- zamenjava napuščev, KDK,
- zamenjava oken, NEK info center, KDK,
- ureditev sanitarij, podstrešje, KDK ,
- zamenjava avtomatskih vrat, zgornja avla, KDK,
- sanacija strehe, KDK.

3.4 KAZALNIKI URESNIČEVANJA CILJEV POSLOVANJA 2014–2019

V strateškem načrtu 2015–2019 sta bili za merjenje uspešnosti poslovanja postavljeni dve vrsti kazalnikov, in sicer kazalniki, ki so merili število obiskovalcev, dogodkov in aktivnosti v muzejskih enotah, ter finančni kazalniki, s katerimi je zavod meril razmerje med vrstami prihodkov in načrtoval povečanje razmerja med javnimi in tržnimi prihodki v prid slednjim. Programi, ki so bili v minulem strateškem načrtu predvideni, pa so bili zastavljeni v prid krepitve javne službe. Z okrožnicama Ministrstva za finance z dne 22. januarja in 4. februarja 2020 je prišlo do spremembe navodil o evidentiranju javnih in tržnih prihodkov za leto 2019 in naprej. Ta so del prej evidentiranih prihodkov na trgu prekategORIZIRALA v prihodke javne službe in zato tudi računovodsko spremenila razmerje med prihodki javne službe in prihodki na trgu.

KDK

št. prireditev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
KDK javna	223	183	184	188	158	187	200	93,6
KDK trg	395	413	367	378	383	387	200	193,6

št. obiskovalcev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
KDK javna	20.268	20.069	22.459	19.766	18.855	20.283	26.000	78,0
KDK trg	24.728	24.956	29.512	33.097	34.969	29.452	12.000	245,4

MMK

št. prireditev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
MMK javna	57	10	59	44	63	47	60	77,6
MMK trg	6	8	6	5	8	7	10	66,0

*za leto 2016 ugotovljeno napačno vodeno statistiko javnih dogodkov MMK smo v prihodnjih letih odpravili

št. obiskovalcev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
MMK javna	8.135	7.599	7.135	6.546	6.625	7.208	5.500	131,0
MMK trg	175	63	155	116	312	164	500	32,8
št. inventariziranih muzealij (akcesija in inventarizacija)	0	19	689	140	520	274	200	136,80
št. muzejskih ped. delavnic	7	43	65	35	51	40	10	402,0

GK

št. prireditev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
GAL javna	4	5	5	8	8	6	5	120

št. obiskovalcev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
GAL javna	863	1048	1093	1462	857	1.065	2.200	48,4

št. muzejskih ped. delavnic	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
	5	5	5	3	1	4	4	100,0

GR

št. prireditev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
GR javna	46	37	29	35	45	38	30	128
GR trg	44	51	68	52	42	51	20	257

št. obiskovalcev	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
GR javna	13289	14668	13146	14414	15135	14.130	7.500	128,0
GR trg	2941	4503	4926	4106	2377	3.771	1.500	251,4

št. muzejskih ped. delavnic	2015	2016	2017	2018	2019	Povprečje 2015–19	Letni cilji po SN 2015–19	Realizacija /plan indeks
	36	108	105	99	107	91	10	910

Komentar: Indeksi nad 100 pomenijo realizacijo nad planom, pod 100 pa, da ta ni bil dosežen. Razlogi za to so pojasnjeni v analizi minulega obdobja. Nerealiziran program v enem programskem sklopu in bistveno presežen kazalnik v drugem jasno potrjujejo, da smo se na podlagi letnih analiz rezultatov poslovanja pravočasno odzvali in v večji meri izvajali aktivnosti, pri katerih je bil tudi večji interes publike oz. obiskovalcev. Tukaj je potrebno posebej izpostaviti delo z mladimi, pedagoške programe za vrtce, osnovne in srednje šole, ki so samo na gradu 9-kratno presegle načrtovane letne rezultate (govorimo še vedno od dogodkih znotraj javne službe).

Prikaz realiziranih deležev financiranja dejavnosti zavoda v letih 2015–2019

		2015		2016		2017		2018		2019	
		plan (%)	realizacija (%)	plan (%)	realizacija (%)	plan (%)	realizacija (%)	plan (%)	realizacija (%)	plan (%)	realizacija (%)
1.+2.	enota KDK:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.	prorač. prihodki	70	53	60	55	60	57	60	56	60	62
1.1.	proračun občine KK	69	52		51		55		55		61
1.2.	proračun MK	1	1		1						
1.3.	drugo				3		2		1		1
2.	lastni prihodki	30	47	40	45	40	43	40	44	40	38
2.1.	javna služba	11	19		24		18		22		29
2.2.	tržna dejavnost	19	28		21		25		22		9

1.+2.	enota MMK + GK	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.	prorač. prihodki	97	99	97	99	97	98	97	98	97	98
1.1.	proračun občine KK		80		98		97		98		98
1.2.	proračun MK				1		1				
1.3.	drugo	zv	19								
2.	lastni prihodki	3	1		1		2		2		2
2.1.	javna služba	2	1		1		1		2		2
2.2.	tržna dejavnost	1					1				

1.+2.	enota GR:	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1.	prorač. prihodki	76	79	76	77	76	79	74	80	72	80
1.1.	proračun občine KK	76	79		74		76		78		78
1.2.	proračun MK										
1.3.	drugo				3		3		2		2
2.	lastni prihodki	24	21	24	23	24	21	26	20	28	20
2.1.	javna služba	16	13		15		14		14		16
2.2.	tržna dejavnost	8	8		8		7		6		4

Prednosti:

- dolgoletna tradicija in izkušnje na področju kulture,
- kakovostni, dostopni in raznoliki programi,
- strokovna usposobljenost programskih strokovnih sodelavcev,
- predana in ustvarjalna ekipa,
- širok krog zvestega občinstva,
- prepoznavnost zavoda v širšem okolju,
- število, velikost in dobra tehnična opremljenost dvoran,
- dobro in redno sodelovanje s številnimi organizacijami,
- članstvo v strokovnih združenjih in mreženje s sorodnimi institucijami,
- strokovni kader, ki pripravlja avtorske muzejske/razstavne projekte, izdaja lastne kataloge in strokovne monografije v smislu razvijanja muzejske javne službe prostora, za katerega so ustanovljene muzejske enote pristojne,
- po strokovnih merilih izbrane tematike in skladno z muzejskimi standardi pripravljene programi,
- referenčno izveden program muzejskih enot v preteklem obdobju,
- referenčni galerijski program, ki v GK več ali manj kontinuirano teče od leta 1966 dalje.

Slabosti:

- delno nepredvidljiva struktura financiranja javne službe,
- nenatančna razmejitev med javno službo in tržno dejavnostjo,
- občasna nadpovprečna obremenjenost obstoječih kadrov zaradi obsega dejavnosti ,
- pomanjkanje večjega števila strokovnih kadrov za realizacijo programa,
- pomanjkanje medijskega prostora za kakovostno spremljanje in pokrivanje področja kulture,
- pomanjkljivo izvedena prenova objektov, ki posledično onemogoča izvajanje muzejske dejavnosti (poplavljanje pritličnih prostorov MMK in MH),
- pomanjkanje podpornih prostorov za delo v muzeju, npr. pisarn in depojev,
- slabše financiranje muzejskih/kulturnih programov,
- neurejen, razpadajoč in zato nevaren objekt pred kompleksom MMK,
- premalo časa za udeležbo strokovnih delavcev na izobraževalnih programih in premalo ogledov dobrih praks, ki prispevajo k poznavanju vsebin drugih in s tem kakovostnejše izvajanje lastne muzejske dejavnosti,
- pomanjkanje parkirnih mest,
- nedokončana ureditev prostora vplivnega območja kulturnega spomenika GR (predgradje, plato nad gradom, osvetlitev grajske stavbe s soglasjem ZVKD je le začasna),
- dotrajanost stavbe Kulturnega doma Krško/potreba po prenovi (prezračevalni sistem, streha, fasada, okolica, parkirišča, dodatna prireditvena dvorana).

Priložnosti:

- utrjevanje prepoznavnosti v regijskem prostoru,
- uvajanje novih programov,
- razvijanje novih občinstev,

- možnost strokovne zasnove kakovostnih programov,
- razvoj ciljno usmerjenih promocijskih kampanj,
- bogat dediščinski potencial prostora in s tem enot KDK,
- referenčni program, ki v GK več ali manj kontinuirano teče od leta 1966 dalje,
- kakovostne muzejske vsebine kot priložnost za razvijanje kulturnega turizma regije.

Nevarnosti:

- pojav različnih kriznih razmer (gospodarska kriza, zdravstvena kriza),
- pomanjkanje jasne vizije razvoja kulture na nacionalni in lokalni ravni,
- spremembe v filmski in kinematografski industriji (dolgoročni vpliv platform za pretočne vsebine),
- centralizacija kulturne politike,
- slabše financiranje muzejskih/kulturnih programov,
- sprememba prioritet v kulturni politiki,
- krčenje obsega programov v VVZ, ki je povezan z obiskovanjem kulturnih ustanov in izvajanjem dela programa izven šolskih prostorov.

Poslanstvo Kulturnega doma Krško je razvoj, promocija in skrb za kulturo kot eno osrednjih javnih dobrin, temeljnih civilizacijskih postulatov in konstitutivnega gradnika slovenske nacionalne identitete.

V skladu s svojim poslanstvom je Kulturni dom Krško zavezan omogočanju dostopnosti kulture kot javne dobrine kar najširšemu krogu prebivalstva, zagotavljanju pogojev za razvoj in promocijo kulture, ter skrbi za razvoj obstoječih in novih občinstev.

Kulturni dom Krško s svojo razvejano strukturo delovanja svoje poslanstvo primarno uresničuje na področju uprizoritvenih, glasbenih, filmskih, upodobitvenih umetnosti ter v muzejski in galerijski dejavnosti, ki sta del širokega področja kulturne dediščine.

Vizija: Z rastjo programske raznolikosti in kakovosti ter vitko organizacijo dela utrditi obstoječa in razvijati nova občinstva in tako okrepiti mesto največjega in najpomembnejšega zavoda na področju kulture in umetnosti v občini Krško in regiji Posavje.

Vrednote zavoda in v zavodu zaposlenih:

- Integriteta. Spoštujemo najvišja etična načela in dobre poslovne običaje.
- Delujemo skladno z zakonodajo, veljavnimi smernicami in priporočili ter internimi pravili zavoda.
- Odličnost. Naše storitve so usmerjene v vrhunsko zadovoljstvo naših obiskovalcev.
- Odgovornost. Odlikuje nas visoka odgovornost pri načrtovanju programa, do sprejetih obveznosti in dogovorov ter do okolja, v katerem delujemo.
- Timsko delo in spoštljiv odnos do sodelavcev. Cenimo različna znanja, izkušnje in poglede sodelavcev. Vsak član kolektiva ima smiselno vlogo pri tem, da zavod uspešno prispeva k okolju, ki mu služi. Različnost strokovnih znanj in izkušenj zaposlenih usmeriti za doseg skupnih ciljev zavoda.
- Kakovost naših storitev. Ta je rezultat strokovnega dela posameznih sodelavcev in kolektiva kot celote. Le tako je mogoče načrtovati in uresničevati dolgoročne in letne cilje zavoda.
- Zadovoljni obiskovalci so najboljši promotorji. Naši obiskovalci določajo naše delovanje, zato moramo pri načrtovanju programov prepoznati relevantne ciljne skupine ter pridobiti čim več informacij, kako in kje jih lahko dosežemo, na kakšna sporočila se bodo odzvali.

Kulturni dom Krško v svojem delovanju zasleduje temeljne postulate in vrednote odprte, demokratične in pluralne sodobne družbe, ki ceni, neguje in spodbuja:

- 1) svobodo umetniškega izraza,
- 2) enak dostop do kakovostnih kulturno-umetniških ter muzejskih in galerijskih vsebin za vso populacijo,
- 3) raznolikost in različnost kulturno-umetniških vsebin kot pogoj vključujočega demokratičnega dialoga državljanov,
- 4) kulturno dediščino in njeno predstavljanje kot vrednoto in temeljno vsebino nacionalne in državljsanske identitete.

V skladu z zasledovanjem temeljnih vrednot si Kulturni dom Krško prizadeva za:

- 1) ustvarjanje in predstavljanje kakovostnih in raznolikih programov, ki obiskovalke/ca spodbujajo k aktivni vpletenosti in razmisleku,
- 2) zagotavljanje dostopnosti kulturno-umetniških in muzejskih ter galerijskih vsebin in kulturne dediščine kar najširšemu krogu prebivalstva,
- 3) sistematični razvoj, promocijo in skrb za kulturo kot temeljno javno dobro in vrednoto na sebi.

6 DOLGOROČNI (STRATEŠKI) CILJI

Dolgoročni (strateški) cilji temeljijo na poslanstvu zavoda.

Kulturni dom Krško bo v novem strateškem obdobju svoje poslanstvo uresničeval z zasledovanjem premišljene in ambiciozne vizije.

- 1) Med primarne gradnike vizije Kulturnega doma Krško spada **zaveza po utrjevanju in stopnjevanju standardov programske kakovosti**. Vztrajno in sistematično prizadevanje za predstavljanje in ustvarjanje kakovostne kulture je predpogoj za učinkovito razločitev kakovostnejših od manj kakovostnih vsebin ter predpostavka dolgoročnega razvoja programov in občinstev.
- 2) V prihodnjem obdobju **želimo utrditi in okrepiti vlogo osrednjega kulturnega centra v regiji Posavje**. Ker delovanje javnega zavoda presega občinski pomen in ker z obsegom in strukturo programov v marsičem deluje skladno z javnim interesom države, se želimo v prihodnje še odločnejše razvijati ne le kot občinski, temveč kot regijski referenčni kulturni center, ki bo s svojimi programi dosegal občinstvo celotne regije Posavje. Zaradi vizije, da okrepimo mesto glavnega nosilca kulturnega utripa v regiji, **je cilj prenoviti celotno grafično podobo zavoda in ga tudi preimenovali**.
- 3) V minulem obdobju smo zabeležili izjemno visoko rast števila obiskovalcev (konec leta 2019 je bilo teh za 57 % več kot na začetku leta 2015). Zunanji dejavnik, to je epidemija koronavirusa, je izvajanje dejavnosti v 2020 ustavila oz. upočasnila, obeti za prihodnje leto ali dve napovedujejo počasno okrevanje, zato je **cilj utrditi obseg dogodkov in število obiskovalcev na ravni iz preteklih let in ob izteku obdobja doseči kazalnike iz leta 2019** (80.000 obiskovalcev, 800 dogodkov).
- 4) **Stremimo k dvigu zadovoljstva obiskovalcev**.
- 5) Na področjih umetniške produkcije in kulturne dediščine si bo Kulturni dom Krško **prizadeval za nadaljnje nadgrajevanje programske ponudbe in vzpostavljanje pogojev za kontinuiran razvoj svojih programov**. Le s programsko kontinuiranim in finančno stabilnim delovanjem bo zavod postopoma lahko uresničil vizijo regijskega centra.
- 6) **Med ključne strateške izzive prihodnosti celotnega kulturnega sektorja spada tudi poudarjena skrb za razvoj obstoječih in novih občinstev**. Sodobno občinstvo namreč ni le pasivni potrošnik vsebine, temveč umetniški doživljaj vse bolj povezuje tudi z družabnostjo, aktivno participacijo in interaktivnostjo. Vse več pozornosti in aktivnosti bo zato tudi v prihodnje potrebno nameniti ustvarjanju aktivnega dialoga z občinstvom, razvojem dodatnih spremljevalnih vsebin in iskanju novih komunikacijskih poti do mladih občinstev.
- 7) **Razvoju mladih občinstev** bo potrebno nameniti še dodatno skrb in intenzivirati razvoj programov za otroke in mladino.
- 8) Ker kultura poleg kakovostnih vsebin premore tudi izrazit potencial za ohranjanje in razvoj neposrednih oblik družabnosti, si **želimo v tesnem sodelovanju z ustanoviteljico, Občino Krško, razvijati svoje enote tudi kot osrednja družabna središča mesta Krško**. Kulturni centri kot

družabna središča se razvijajo tako z novimi vsebinami kot z inovativno rabo spremljevalnih prostorov.

- 9) **Na področju kulturnega turizma je ključno sodelovanje z deležniki na ravni destinacije Čatež-Posavje**, ki so odgovorni za turistični razvoj in s tem povezano promocijo, to bo naše vodilo tudi v prihodnje. Le v sodelovanju se bodo razvili inovativni integralni produkti kulturnega turizma, ki jih bo destinacija lahko tržila. V kolikor bodo zaživel vsi načrti lokalnih skupnosti in regije na področju turističnega razvoja, si lahko tudi naše muzejske ustanove obetajo povečan obisk.

Pri tem je izredno pomembno zavedanje, da je kulturna dediščina prostora izjemna, nanjo moramo biti v prihodnje še veliko bolj ponosni vsi občani. Pri tem imamo kot njeni upravljavci odgovorno nalogo, da jo ob poplavi hipnih promocijskih trendov varujemo in sledimo osnovnim načelom in postulatam na področju varovanja kulturne dediščine, h katerim smo kot zavod z muzejsko dejavnostjo zavezani. Le tako bomo zanimivi in drugačni od povprečja. To je naša konkurenčna prednost, ki jo obiskovalci opazijo in ob ogledu tudi izpostavijo.

Pomembna konkurenčna prednost tovrstnih produktov je tudi njihova trajnostna naravnost.

- 10) Z namenom razvoja muzejske dejavnosti in vsebin, primernih za oblikovanje integralnih turističnih produktov **smo aktiven član partnerstva Gradovi Posavja in bomo to tudi v prihodnje.**

- 11) **V neposrednem sodelovanju z ustanoviteljico in skladno s 60. čl. Zakona o varstvu kulturne dediščine zavoda bomo skušali do konca tega strateškega obdobja izdelati upravljavski načrt zavoda** ob strokovni pomoči pristojnega zavoda za varstvo kulturne dediščine. Gre za dokument, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje spomenika ali spomeniškega območja in način izvajanja njegovega varstva. Načrt upravljanja je treba sprejeti za vse spomenike in spomeniška območja, ki imajo upravljavca.

Načrt mora obsegati: pregled kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati, vizijo varstva in razvoja, strateške in izvedbene cilje upravljanja, določbe, ki se nanašajo na upravljavsko strukturo in ukrepe za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, načrt dejavnosti s finančnim okvirom, še posebej za zagotavljanje dostopnosti in upravljanje obiska, kazalnike in način spremljanja izvajanja ter rok veljavnosti načrta, način dopolnjevanja in spreminjanja načrta.

- 12) V zavodu bomo tudi v prihodnje posebno pozornost namenili povezovanju z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v Občini Krško, regiji Posavje in v vseslovenskem prostoru s ciljem, da bi te ustanove prepoznale raznovrstnost in kvaliteto programa našega zavoda in se odločale za obisk in s tem obogatitev učnega programa.

- 13) **Na področju kongresno-prireditvenih in tržnih dejavnosti** bomo tudi v prihodnje skrbeli za ohranjanje in nadgradnjo kakovosti naših storitev ter na ta način tudi v bodoče zagotavljali konkurenčnost na trgu.

- 14) Uresničitev tovrstne vizije razvoja javnih programov Kulturnega doma Krško je mogoča le ob sočasnem razvoju kakovosti drugih storitev, nadgradnjah in posodobitvah informacijsko-tehnološke platforme, implementaciji najnovejših tehnoloških inovacij, kadrovskim razvojem in finančno stabilnostjo zavoda.

V prihodnjem strateškem obdobju moramo tudi zaradi prej omenjenega dolgoročneje rešiti dejavnost kavarne in restavracije na gradu. V kolikor ne bo interesa zunanjih najemnikov, bomo preučili možnost vzpostavitve občasne kavarne v Kulturnem domu Krško ter knjigarne - kavarne na gradu Rajhenburg.

Zapisane cilje bomo dosegli z uresničitvijo ciljev na posamičnih programskih sklopih, ki so v nadaljevanju podrobneje predstavljeni, prav tako njihovo uresničevanje, praviloma tudi časovnica in želeni rezultati.

7 PROGRAMSKI CILJI ZAVODA

Zavod je programsko raznovrsten, zato so predstavljeni ključni programi in cilji, ki jih želimo znotraj posameznega programa doseči.

Ob tem velja poudariti, da imamo na ravni zavoda za načrtovanje in izvajanje programa zaposlenih le 5 kadrov, to je tri kustose in dva koordinatorja in organizatorja kulturnih programov. Ostali zaposleni opravljajo naloge splošnih služb na upravi (računovodstvo, kadri, glavna pisarna) ter naloge v tehnični službi ali naloge muzejskih vodnikov, od katerih je večina delovnih mest sistemiziranih za V. stopnjo izobrazbe. **Vsak od zaposlenih je nepogrešljiv in le tako je mogoče zastaviti tudi ambiciozen program dela.**

Zavod je z vidika vseh enot odprt praktično vse dni v letu, to je 361 dni od skupaj 365 dni. Vse te dni za načrtovanje in izvajanje programov skrbi 25 zaposlenih, do teh sta dve osebi v kategoriji oseb z omejitvami in občasno tudi na daljši odsotnosti zaradi bolezni, kar dodatno obremeni ostale zaposlene. Kljub temu **so ti delu predani, opravijo ga po pravilih stroke in v skladu s pričakovanji obiskovalcev.**

Poleg nalog po posameznih programskih področjih zaposleni strokovni kadri **načrtujejo tudi programom primerne promocijske aktivnosti**, kamor sodijo vsebine za spletne strani in socialna omrežja, kar je v sodobnem času zahtevna in kompleksna naloga, ki bi jo moral za zavod s tako kompleksnimi dejavnostmi in ambiciozno zastavljenim programom načrtovati za to usposobljen kader za področje marketinga in odnosov z javnostmi, kar je tudi cilj na področju politike kadrov.

Zavoda tudi v prihodnje ostaja **član stanovskih združenj** kulturnih domov, skupnosti muzejev Slovenije, Art kino mreže, v katerih imajo zaposleni zavoda vidnejše vloge (člani upravnih in nadzornih organov ter sekcij).

PROGRAM UPRIZORITVENIH UMETNOSTI

Programi uprizoritvenih umetnosti sodijo med prepoznavnejše in najbolj obiskane segmente umetniškega programa Kulturnega doma Krško. Razloge za izrazito priljubljenost in dobro obiskanost programov uprizoritvenih umetnosti v Kulturnem domu Krško lahko najdemo predvsem v kakovosti programov, dolgoletni tradiciji in dejstvu, da gre za najobsežnejši kontinuiran program profesionalne gledališke umetnosti v Posavju. Dobra obiskanost in aktualen trend vnovičnega povečanja števila abonentov v zadnji sezoni nam pričata, da si posavsko občinstvo želi kakovostnega gledališča in da prepoznava kakovost izbranega programa.

Javni program na področju uprizoritvenih umetnosti (dramsko gledališče, postdramsko gledališče, performans, sodobni ples) se bo uresničeval skozi organizacijo abonmajev in/ali drugih zaključenih programskih ciklov ter s soorganizacijami posameznih gledaliških projektov z različnimi programskimi partnerji. V novem srednjeročnem obdobju načrtujemo dopolnitev javnih programov tudi z občasnimi koprodukcijskimi projekti.

Abonmajski program uprizoritvenih umetnosti

Temeljne vsebine javnih programov na področju uprizoritvenih umetnosti se bodo tudi v prihodnjem obdobju uresničevale skozi oblikovanje abonmajskih programov z izborom kakovostnih slovenskih in mednarodnih gledaliških produkcij.

Program se bo uresničeval skozi organizacijo:

- rednega abonmajskega cikla za odraslo publiko,
- rednega abonmajskega cikla za otroke med 3. in 9. letom starosti,
- rednega abonmajskega cikla za mladostnike med 10. in 14. letom starosti, ki ga želimo v redno programsko shemo uvesti najpozneje v sezoni 2022–2023.

Pri izboru in oblikovanju programov uprizoritvenih umetnosti si prizadevamo za zastopnost najkakovostnejše sodobne gledališke produkcije, pri čemer stremimo k izboru predstav, ki izkazujejo tako umetniško relevantno kot intelektualno in družbeno aktualnost. Program uprizoritvenih umetnosti želimo namreč razvijati kot vsebino estetskega doživljanja in intelektualnega izziva, predvsem torej kot evokacijo poglobljene refleksije in celostne umetniške izkušnje. Popolnoma enakim kriterijem smo zavezani tudi pri oblikovanju programov za mlada občinstva, kjer je ohranjanje visokih programskih standardov ključnega pomena za razvoj mladih občinstev. Programe abonmajev sestavljajo gledališke in glasbeno-scenske predstave, v primeru otroških abonmajev tudi lutkovne in plesne predstave, zasnovati pa jih skušamo na način, da izbrani program predstavlja reprezentativen izbor najkakovostnejše aktualne gledališke produkcije v Sloveniji.

Prihodnji razvoj programov uprizoritvenih umetnosti bo v veliki meri odvisen tudi od drzne in ambiciozne zasnove programov, s katerimi bomo skušali nagovoriti predvsem mlada in nova občinstva. Nekoliko več pozornosti bomo zato v prihodnjem srednjeročnem obdobju posvečali produkcijam, ki se v svojih zastavitvah poslužujejo sodobnih uprizoritvenih postopkov. V svoje redne programe želimo v prihodnje postopoma umeščati tudi produkcije postdramskega in eksperimentalnega gledališča, ki se

v posavskem kulturnem prostoru skorajda ne pojavljajo. S premišljenim izborom in ustrezno komunikacijo želimo lokalnemu občinstvu omogočiti kar najširšo dostopnost produkcij razvejanega področja sodobnih uprizoritvenih praks. Ob uvedbi bomo tovrstne programe zasnovali bodisi kot dodatne module obstoječim abonmajem bodisi kot krajše samostojne cikle.

Med naše dolgoročne načrte na področju razvoja programov uprizoritvenih umetnosti sodita tudi načrta o postopni razširitvi in diferenciaciji gledaliških programov ter uvedba krajšega modula s plesnim programom. Poleg obstoječih abonmajev bi namreč najpozneje do zaključka prihodnjega strateškega obdobja želeli uvesti samostojni glasbeno-scenski abonma, ki bi lahko vključeval tudi plesni modul. Določene glasbeno-scenske produkcije, kot so na primer glasbeno-gledališke predstave, opere in muzikali, sicer trenutno umeščamo v gledališki abonma, vendar pa tako žanrska specifična tovrstnih produkcij kot namere po dopolnjevanju gledaliških programov s postdramskimi predstavami narekujejo potrebo po dodatni diferenciaciji programov uprizoritvenih umetnosti.

Javni programi uprizoritvenih umetnosti bodo poleg predstav vključevali tudi spremljevalni program s pogovori in predavanji ustvarjalcev, gledaliških strokovnjakov ter strokovnjakov s področja humanistike in družboslovja. Namen spremljevalnega programa je ponuditi dodatne vsebine, s katerimi želimo obiskovalcem ponuditi priložnost za dodatno poglobitev gledališke izkušnje in pobudo za refleksijo o temah in vprašanjih, ki jih gledališke produkcije odpirajo.

Kulturno-umetnostna vzgoja na področju uprizoritvenih umetnosti

Poleg rednih večernih programov želimo na področju uprizoritvenih umetnosti nadgraditi tudi programe uprizoritvenih umetnosti za šole. Že siceršnje zgledno sodelovanje s številnimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi iz Posavja želimo z učinkovitejšo organizacijo še dodatno okrepiti in poskrbeti za nadaljnji razvoj mladih občinstev.

Programi za šole so zasnovani kot posamezni, starostnim skupinam prilagojeni programski cikli, ki vključujejo izbor kakovostnih lutkovnih, plesnih, dramskih in glasbeno-scenskih predstav za otroke in mlade. V Kulturnem domu Krško smo doslej uspešno snovali programe predvsem za vrtce in prvo triado osnovnih šol, zaradi terminskih in kadrovskih omejitev pa smo le s težavo pripravljali tudi redne programe za drugo in tretjo triado osnovnih šol ter za dijake srednjih šol. V obdobju med 2020 in 2024 bomo primarno pozornost na področju programov za šole usmerili v razvoj stalnih programskih shem za otroke in mlade vseh starostnih skupin. Razvoj programskih shem načrtujemo postopno do začetka sezone oziroma šolskega leta 2024/2025.

Drugi programi na področju uprizoritvenih umetnosti

Poleg javnih programov na področju uprizoritvenih umetnosti Kulturni dom Krško pripravlja ali omogoča tudi raznolik program drugih gledaliških programov. Gre predvsem za organizacijo gostovanj posameznih gledaliških predstav ali projektov, ki jih pripravljamo v soorganizaciji z različnimi poslovnimi partnerji in ki predstavljajo del programske sheme, s katero v javnem zavodu zagotavljamo dostopnost aktualne gledališke produkcije lokalnemu prebivalstvu in predstavlja tako imenovan »odprt« segment programske sheme.

Kulturni dom Krško kot poslovni partner sodeluje tudi z nekaterimi slovenskimi komercialnimi gledališči, katerim svoje prostore in tehnično infrastrukturo ponuja v najem za izvedbo njihovih gostovanj v Krškem oziroma Posavju.

POVZETEK

Strateške usmeritve	Ključne naloge
Ohranjanje in stopnjevanje programske kakovosti obstoječih abonmajskih programov	Organizacija abonmajskih ciklov z zastopanostjo najkakovostnejših gledaliških produkcij v Sloveniji
Dopolnjevanje in diferenciacija programa uprizoritvenih umetnosti	Uvedba samostojnega glasbeno-scenskega abonmaja in uvrščanje postdramskih produkcij v redno programsko shemo
Razvoj programov uprizoritvenih umetnosti za mlada občinstva	Priprava in uvedba cikla predstav za mladostnike med 10. in 14. letom starosti
Razvoj občinstev	Dopolnitev in sistematično izvajanje spremljevalnih programov s pogovori z gledališkimi ustvarjalci in strokovnjaki
Razširitev ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje na področju uprizoritvenih umetnosti	Razvoj stalnih programskih shem za otroke in mlade iz vseh starostnih skupin

PROGRAM GLASBENIH UMETNOSTI

Glasbena umetnost ima v Krškem dolgo in kakovostno tradicijo, z izrazitim razmahom glasbene ustvarjalnosti in pedagogike v drugi polovici 20. stoletja pa je Krško postalo eno pomembnejših ustvarjalnih središč glasbene umetnosti na Slovenskem. Orisana situacija in sistemsko mesto glasbenih umetnosti v programski strukturi Kulturnega doma Krško zato zavezuje k nadaljnji skrbi za razvoj in promocijo glasbene umetnosti v Krškem in Posavju.

Kulturni dom Krško že vrsto let pripravlja programe kakovostne sodobne glasbe v obliki abonmajev oz. drugih zaokroženih ciklov. Med občinstvom dobro sprejeti in tudi strokovno prepoznani cikli, kot so Jazz.Etno, Akustika, in v zadnjih nekaj letih ARSonica, z izborom žanrsko raznovrstnih kakovostnih zasedb in ustvarjalcev s področij jazz, etna in glasb sveta, predstavljajo pomemben del posavske glasbene scene, saj gre navsezadnje za pravzaprav edini kontinuirani glasbeni cikel profesionalnih zasedb in ustvarjalcev v Posavju. Nadaljnji obstoj in razvoj takšnega programa se v tej luči izkazuje kot izrazito pomemben za prisotnost programov umetniške in sodobne glasbe ter nadaljnji razvoj glasbene kulture v Krškem in Posavju.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju v Kulturnem domu Krško zato načrtujemo nadaljevanje in programsko razširitev cikla ARSonica. Javni program na področju glasbenih umetnosti se bo uresničeval skozi organizacijo zaključenih abonmajskih ciklov. Obstoječi abonmajski cikel, ARSonica, sestoji iz 6 do 8 koncertov žanrsko raznovrstnih zasedb, pri čemer trenutna struktura zajema tako sodobno jazz in etno glasbo kot tradicionalne glasbene zvrsti. V prihodnosti, najpozneje pa do začetka leta 2023, načrtujemo postopno razširitev cikla na 10 koncertov in diferenciacijo v dva modula:

- 1.) »klasični« modul z zasedbami simfonične in komorne ter sodobne komponirane glasbe,

2.) »klubski« modul z zasedbami jazz, etno in glasb sveta.

Razločitev na dva modula narekuje potreba po bolj sistematičnem pristopu k oblikovanju programov in promociji klasične glasbe na eni strani, ter želja po zagotavljanju čimbolj žanrsko raznovrstnega programa na drugi.

Kulturno-umetnostna vzgoja na področju glasbenih umetnosti

Opazen upad mladega občinstva na koncertih zahtevnejših glasbenih zvrsti nakazuje potrebo po bolj sistematičnem in angažiranem pristopu k razvoju in vzgoji novih občinstev. V Kulturnem domu Krško zato načrtujemo uvedbo novega programa za organizirane šolske skupine. V sodelovanju s koproducenti in partnerji želimo najpozneje do začetka šolskega leta 2023/2024 pripraviti poseben program tako imenovanih komentiranih koncertov, ki bi z izbranim programom in ustreznim pedagoškim pristopom mladim poslušalcem približal kakovostno glasbo.

Drugi programi na področju glasbenih umetnosti

Poleg javnega programa na področju glasbenih umetnosti v Kulturnem domu Krško vzdržujemo tudi redni aktualni program popularnih glasbenih zvrsti, s katerim se predvsem odzivamo na aktualno ponudbo glasbene oziroma koncertne produkcije v Sloveniji in v lokalne okolje vabimo zanimive glasbene ustvarjalce. Ti programi niso ključnega strateškega pomena za razvoj glasbene umetnosti v Krškem in Posavju, predstavljajo pa nezanemarljiv delež rednega programa Kulturnega doma Krško. Natančnejši spored oziroma program se določa na letni ravni v letnem načrtu delovanja zavoda.

POVZETEK	
Strateške usmeritve	Ključne naloge
Ohranjanje in krepitev programskih standardov ter izvajanje kakovostnega programa glasbenih umetnosti	Nadaljnja organizacija abonmajskega cikla ARSonica
Razširitev programov glasbenih umetnosti	Razširitev in dopolnitev cikla ARSonica na najmanj 10 koncertov letno; diferenciacija cikla v dva modula
Kulturno-umetnostna vzgoja in razvoj mladih občinstev	Uvedba programa komentiranih koncertov

FILMSKI PROGRAM IN PROGRAMI AVDIOVIZUALNE UMETNOSTI

Z digitalizacijo kinematografske tehnologije ob prenovi Velike dvorane ob koncu leta 2014 je bil izpolnjen ključen predpogoj za revitalizacijo filmskega programa v Kulturnem domu Krško. Kulturni dom Krško danes ponuja relativno obsežen, raznovrsten in aktualen program, ki pred filmsko platno privablja vse več obiskovalcev, **kino pa znova postaja pomembna obogatitev kulturnega in družabnega življenja v Krškem.**

V preteklih letih smo največ pozornosti namenjali oblikovanju raznolike programske sheme, ki vsebuje tako komercialne studijske naslove kot dovršen delež kakovostnega in umetniškega filma v rednem programu. Poleg zagotavljanja široke filmske ponudbe je namreč temeljna prioriteta javne službe na področju filmske in avdiovizualnih umetnosti predvsem prikazovanje in promocija kakovostne in umetniške filmske produkcije ter skrb za razvoj in promocijo filmske kulture v Krškem in Posavju. Med poglobitve strateške usmeritve prihodnjega razvoja filmskih programov zato sodi **postopno povečanje števila projekcij kakovostnih in umetniških filmov**, in sicer do **najmanj 40 % deleža v redni večerni programski shemi**.

Poleg še širšega zagotavljanja **dostopnosti kakovostnih filmov želimo** v prihodnjem obdobju **razvijati tudi dodatne programe s spremljevalnimi vsebinami**, katerih poglobiten namen je **razširitev ponudbe filmskih vsebin, spodbujanje aktivne refleksije in razvoj filmsko-kulturnega diskurza**. Golo povečanje števila projekcij določenega segmenta filmske produkcije samo po sebi namreč še ne zagotavlja tudi povečanega zanimanja oziroma obiska projekcij, zato bo v naslednjih nekaj letih ključen element **razvoja filmske kulture v Krškem in Posavju** predvsem zmožnost ustvarjanja in zagotavljanja dodatnih spremljevalnih vsebin. V letu 2021 zato **načrtujemo uvedbo programa Art kino klub Krško**, ki bo ob izbranih projekcijah umetniških filmov ponujal tudi predavanja, pogovorne večere in srečanja s filmskimi ustvarjalci. Z uvedbo tovrstnega programa želimo občinstvu ponuditi dodatne vsebine, ki bodo ponujale priložnost za poglobitev filmske izkušnje in dodatna interpretacijska orodja za razumevanje sodobne umetniške filmske produkcije.

Med ključne izzive prihodnosti štejemo tudi **razvoj mladih občinstev**, še posebej razvoj občinstev v starostnih kategorijah mladostnikov med 10. in 14. ter 15. in 18. letom starosti. Gre za zahteven segment občinstva, za katerega velja, da je sicer izrazito »udomačen« v sodobni vizualni kulturi, obenem pa relativno nezainteresiran za zahtevnejšo filmsko produkcijo. Problema nezainteresiranosti mlade publike za umetniške filme sicer ne smemo posploševati, saj dobre prakse nekaterih mestnih kinematografov dokazujejo, da je s preišljenim načrtovanjem in ustrezno komunikacijsko strategijo mogoče uspešno nagovoriti in razvijati mlada občinstva, zagotovo pa je omenjeni problem navzoč v Krškem in Posavju, kjer je težje zagotavljati dodatne programe za razvoj mladih občinstev in kjer na področju razvoja filmske kulture deluje le peščica akterjev. K strateškemu cilju razvoja mladih občinstev bomo zato najprej pristopili **z uvedbo programskega sklopa KinoKultur'c**, ki bo ob izbranih terminih ponujal posebej kuriran filmski spored za mladostnike. Za spodbujanje zanimanja za kakovostni in umetniški film med mladimi bomo najpozneje jeseni 2021 pripravili in izvedli **posebno promocijsko kampanjo**, ki bo s preišljeno in inovativno ter mlademu občinstvu prilagojeno komunikacijsko strategijo skušala na njim razumljiv način promovirati zahtevnejšo sodobno filmsko produkcijo.

Kulturno-umetnostna vzgoja na področju filma in avdiovizualnih umetnosti

Pomemben del filmskih programov predstavlja tudi ponudba filmsko-vzgojnih vsebin. Te v Kulturnem domu Krško že vse od leta 2015 pripravljamo tako samostojno kot v partnerstvu z Art kino mrežo Slovenije. V prihodnjem srednjeročnem obdobju načrtujemo nadgradnjo doslejšnje ponudbe v celovit in sistematičen filmsko-vzgojni program. Ključna strateška cilja prihodnjega filmsko-vzgojnega programa bosta omogočanje enakopravnega dostopa do kakovostnega filma in omogočanje spoznavanja osnov filmskega jezika otrokom vseh starostnih skupin. Dodatno spodbudo in priložnosti za razvoj filmsko-vzgojnih programov predstavlja tudi nedavna uvedba filmske vzgoje kot izbirnega predmeta v rednih kurikulumih osnovnih šol. V prihodnosti bo zato smiselno lastne filmsko-vzgojne

programe razvijati tudi v tesnem sodelovanju s koordinatorji kulturno-umetnostne vzgoje iz posavskih osnovnih in srednjih šol, saj lahko le z oblikovanjem celovitega pristopa otrokom in mladostnikom omogočimo kakovostno filmsko izkušnjo.

Za dolgoročno uspešno izvajanje filmsko-vzgojnih vsebin je ključnega pomena predvsem usposobljen in izobražen strokovni kader, ki razpolaga ne le z ustreznim poznavanjem področja, temveč tudi z vsaj osnovno metodiko filmske pedagogike. Ker lahko z lastnimi kadri zagotavljamo le omejen obseg filmsko-vzgojnega programa, bo v obdobju do leta 2024 potrebno intenzivirati sodelovanje s strokovnimi sodelavci Art kino mreže Slovenije.

POVZETEK	
Strateške usmeritve	Ključne naloge
Širitev obsega programa	Delna reorganizacija programske sheme
Krepitev programa kakovostnih in umetniških filmov	Povečanje števila projekcij art filmov
Razvoj filmske kulture	Oblikovanje programa spremljevalnih vsebin – <i>Art kino Krško</i>
Razvoj mladih občinstev	Uvedba novega programskega sklopa <i>KinoKultur'c</i> za mlada občinstva
Razširitev ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje na področju uprizoritvenih umetnosti	Razvoj stalnih programskih shem za otroke in mlade iz vseh starostnih skupin
Krepitev filmsko-vzgojnega programa	Strokovno izobraževanje, izdaja letnega kataloga priporočenih filmov in pedagoških vsebin za šole

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM: HUMANISTIKA IN POLJUDNA ZNANOST

V Kulturnem domu Krško se poleg umetniških vsebin in različnih dogodkov odvija tudi dokaj pester in raznolik izobraževalni program, ki v obliki pogovornih dogodkov in predavanj v lokalno okolje prinaša zanimive in relevantne obravnave kulturno-umetniških, poljudnoznanstvenih, naravovarstvenih in družbenopolitičnih tem, naše prostore in storitve pa za izvedbo tovrstnih ali podobnih tematik uporabljajo tudi številne druge organizacije in podjetja. Izobraževalni programi Kulturnega doma Krško so bili doslej večinoma zasnovani kot priložnostni programi, ki so nastajali bodisi kot dopolnitve ali spremljevalne vsebine kulturno-umetniškega programa bodisi kot občasne vsebine, s katerimi smo se odzivali na aktualna družbena vprašanja. Ker tovrstni programi načeloma in primarno niso sodili med temeljna področja delovanja javnega zavoda, doslej nismo oblikovali celostnih programov ali kontinuiranih vsebinskih sklopov na teh področjih, ovire pri snovanju in izvajanju takšnih programov pa predstavljajo tudi obseg rednega programa, zasedenost dvoran in (pre)obremenjenost zaposlenih. Pomanjkanje tovrstnih vsebin v lokalnem okolju, zlasti odsotnost vsebin s področij humanistike in družboslovja, in pa možnost nadgrajevanja obstoječih kulturno-umetniških programov z uvedbo komplementarnih vsebin, narekujejo potrebo po oblikovanju nove strategije in implementaciji novih konceptov na tem področju.

V Kulturnem domu Krško zato načrtujemo zasnovo dveh ciklov predavanj in pogovornih večerov, enega s področja humanistike in družboslovja, ter drugega s področja naravoslovnih znanosti in sodobnih tehnologij, s katerima bomo skušali zapolniti vrzel na teh področjih, predvsem pa spodbujati zanimanje za znanost in razmislek o ključnih vprašanjih sodobnega časa. Osnovni namen teh programov bo predvsem v zagotavljanju dodatnih, spremljevalnih vsebin k obstoječemu kulturno-umetniškemu programu, raziskovanju povezav med umetnostjo in znanostjo ter negovanju kritičnega mišljenja kot ključnega elementa aktivnega državljanstva. Z oblikovanjem in vključitvijo takšnih programov v redno dejavnost zasledujemo namero po strateškem razvoju Kulturnega doma Krško v sodobni center umetnosti in humanistike, ki poleg razgibane in kakovostne umetnosti skrbi tudi za razvoj »javne rabe uma«.

Humanistika – cikel »Agora – misliti skupaj«

Ciklus Agora – misliti skupaj je serija predavanj in pogovornih večerov s področja sodobne humanistične in družboslovne misli. Namen programa je kritična refleksija aktualnih družbenih vprašanj s pomočjo konceptualnih orodij humanistične in družboslovne znanosti, pri čemer pri izboru izpostavljammo zlasti tiste teme, ki so tudi sicer obravnavane v umetniških delih in praksah, ki jih predstavljamo v rednem programu. Program bo torej zasnovan na način, da bo lahko smiselno dopolnjeval že omenjene spremljevalne vsebine na področjih uprizoritvenih in glasbenih umetnosti. Ciklus bo predvidoma sestavljen iz dveh tematskih modulov z osrednjo temo, od katerih prvi poteka predvidoma v jesenskem, drugi pa predvidoma v spomladanskem delu sezone, skupno pa ju sestavlja najmanj 6 dogodkov.

Poljudna naravoslovna znanost

Poljudni naravoslovni znanosti posvečen programski sklop bo serija predavanj, pogovorov, predstavitev knjig in projekcij dokumentarnih filmov, katerega poglobilni namen bo osvetliti predvsem tista znanstvena vprašanja, ki se vsaj posredno navezujejo na umetniška dela in prakse predstavljene v rednem umetniškem delu programa. Programski sklop bo zasnovan v partnerstvu z najmanj eno drugo organizacijo in bo premierno uveden predvidoma v začetku sezone 2021–2022.

POVZETEK	
Strateške usmeritve	Ključne naloge
Širitev programskih vsebin in zapolnitev vrzeli humanističnih in družboslovnih vsebin v lokalnem okolju	Zasnova in uvedba dveh novih programskih ciklov
Priprava in zagotavljanje spremljevalnih vsebin ob umetniških programih	Vsebinsko povezovanje izobraževalnih in umetniških programov

SODELOVANJE Z LJUBITELJSKIMI KULTURNIMI DRUŠTVI

Primarno poslanstvo Kulturnega doma Krško je zagotavljanje dostopnosti kakovostnih kulturno-umetniških programov in vsebin kot javnih kulturnih dobrin kar najširšemu krogu uporabnikov. V kontekstu delovanja v lokalnem okolju se to poslanstvo uresničuje predvsem z oblikovanjem programov, ki v lokalno okolje prinašajo vsebine, ki bi bile sicer prebivalcem Občine Krško in regije Posavja težje dostopne, saj bi brez programov Kulturnega doma Krško morali kakovostno umetnost obiskovati drugje, zlasti v večjih slovenskih mestih, kjer deluje velika večina profesionalnih ustvarjalcev. Zagotovo pa med poslanstvo javnega zavoda sodi tudi omogočanje pogojev za predstavitev ustvarjalnosti lokalnih ljubiteljskih ustvarjalcev, kar Kulturni dom Krško uresničuje z zagotavljanjem cenovne dostopnosti infrastrukture in profesionalno tehnično podporo. Ljubiteljska kulturna društva se lahko v okviru letnega javnega razpisa Občine Krško potegujejo za brezplačno uporabo dvoran, tudi sicer pa so dvorane in prostori Kulturnega doma Krško tistim ljubiteljskim kulturnim društvom, ki so pridobila status nevladne organizacije v javnem interesu, dostopni po vseh veljavnih določilih Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi. V Kulturnem domu Krško se tako že doslej na letni ravni odvije kar nekaj prireditev ljubiteljskih kulturnih ustvarjalcev.

V zadnjih letih se je v lokalnem okolju znova okrepila želja po oblikovanju abonmaja posavske ljubiteljske kulture, ki je v preteklosti sicer že obstajal, a je bil zaradi premajhnega števila abonentov in obiskovalcev kmalu ukinjen. Pred morebitno vnovično uvedbo abonmaja ljubiteljskih kulturnih ustvarjalcev bomo z vsemi deležniki najprej izoblikovati ustrezen dolgoročen model sodelovanja med javnim zavodom in ljubiteljskimi kulturnimi društvi, ki bi določal finančne, vsebinske in organizacijske pogoje sodelovanja.

7.2 PROGRAMSKI CILJI MUZEJSKIH ENOT

Vizija zavoda je, da v muzejskih enotah skrbi za strokovne programe, ki so vsebinsko in vizualno dodelani in ki se navezujejo na časovno in geografsko območje, za katerega so bile enote ustanovljene.

Programi so rezultat znanja, strokovne usposobljenosti in kreativnosti posameznih strokovnih delavk/cev in rezultat sodelovanja z zunanjimi strokovnjaki na segmentih, kjer zavod ne zaposluje strokovnega kadra.

Utrjevati želimo pozicijo ustanove, ki **muzejske programe razvija vključujoče in v sodelovanju** s prebivalci mesta in občine Krško in skladno z muzeološkimi standardi, pri tem spoštuje mednarodne in državne standarde za področje muzejske in likovne dejavnosti.

Muzejski programi ostajajo temelj kulturne in turistične ponudbe Občine Krško in celotnega Posavja, zato smo odprti za sodelovanje na tem področju z vsemi nosilci, zadolženimi za oblikovanje integralnih turističnih produktov kulturnega turizma.

Ključni cilji muzejskih enot v 2020–2024:

- **priprava kakovostnega muzejskega programa, po pravilih muzejske stroke**
- **izdelava upravljaljskega načrta za muzejske enote,**
- **izpolnjevanje zakonsko predpisanih pogojev za ohranitev vpisa v razvid muzejev** (vpisani že od leta 2014)
- v primeru objavljenega razpisa MK **se potegovati za pridobitev pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev** (zato je tako koncipirana tudi programska shema, da bomo v primeru razpisa lahko oddali prijavo z zahtevanimi referencami),
- **povezovanje z vzgojno-izobraževalnimi ustanovami v Občini Krško, regiji Posavje in v vseslovenskem prostoru** s ciljem, da bi te ustanove prepoznale raznovrstnost in kvaliteto programa muzejskih enot in se odločale za obisk in/ali obogatitev učnega programa,
- skrb za varovanje in razvoj zbirk ter razvoj razstavne dejavnosti skladno s področno zakonodajo,
- **odkriti nove zgodbe, s katerimi prezentiramo zgodovino Krškega,**
- pridobiti dodatna sredstva za izpeljavo programa in za produkcije večjih, tudi mednarodnih, site-specific projektov,
- idejna in konceptualna zasnova pedagoških in andragoških programov za vse tri muzejske enote,
- z razstavnim programom na gradu Rajhenburg, ki se usmerja v čas od 12. do 16. stoletja (1. faza) vzpostaviti Rajhenburg kot ustanovo, ki skozi **zgodbo o gospodih Rajhenburških strokovno kredibilno pripoveduje in izobražuje obiskovalce o obdobju srednjega veka** v lokalnem, regionalnem in širšem (evropskem) prostoru; **v ta namen tudi zaposlitev kustosa za področje zgodovine** (izobrazba VII/2. stopnje ali več z referencami s področja raziskovanja starejših obdobj, t.j. srednjega veka in renesanse),
- Predgradje in plato med gradom in gospodarskimi poslopji vzpostaviti kot integralni del kulturnega spomenika, kjer želimo s potezami sodobnega oblikovanja prostora vzpostaviti vzorčne primere parkovne in vrtne ureditve, ki bi na grad privabljali tudi obiskovalce vrtne in krajinske dediščine. V tem segmentu bi bilo smiselno inovativno in trajnostno oblikovati tudi osvetlitev gradu, zato **si bomo prizadevali z Občino Krško in pristojnim ZVKD pripraviti vse**

potrebne strokovne podlage in tudi že pristopiti k ureditvi vplivnega območja gradu (ta ureditev bo pomembna vsebina upravljalvskega načrta zavoda),

- Načrtovati in izvajati promocijo, s katero bomo **dosegli večjo prepoznavnost muzejskih enot kot elementov kulturne dediščine regionalnega, nacionalnega in mednarodnega pomena**,
- tekoče in investicijsko vzdrževanje objektov, v katerih delujejo muzejske enote (objekti kulturne dediščine).

MESTNI MUZEJ KRŠKO

Z ustanovitvenim aktom je Mestni muzej Krško (v nadaljevanju MMK) **pooblaščen za celostno varstvo premične kulturne dediščine mesta in občine Krško, z nalogo izvajanja muzejskih dejavnosti, opredeljenih kot javna služba** na področju varstva premične kulturne dediščine na območju Občine Krško. Deluje na področjih umetnostne zgodovine, zgodovine in etnologije.

Njegovo poslanstvo je celovita muzejska dejavnost, ki obsega evidentiranje, zbiranje, raziskovanje, dokumentiranje, varovanje, izobraževanje in različne oblike predstavljanja vseh vrst materialne in duhovne kulturne dediščine območja Občine Krško od pridobitve mestnih pravic do danes, pri čemer upošteva pristojnosti, določene z zakonodajo in ICOM-ovim kodeksom muzejske etike. Delovanje muzeja temelji na inkluzivnosti in participativnosti. Deluje v skladu s področno zakonodajo.

MMK je raziskovalna in vzgojno-izobraževalna enota zavoda, ki poleg temeljne skrbi za premično in nesnovno dediščino združuje tudi skrb za nepremično dediščino v smislu celostne skrbi za dediščinske objekte, v katerih deluje.

GALERIJA KRŠKO

GK opravlja javno službo za likovno dejavnost, s prirejanjem občasnih razstav v galeriji.

Poslanstvo galerije je **predstavljanje kvalitetnih in izvirnih avtorjev različnih generacij, z umetniškimi postavitvami, prirejenimi posebej za ta prostor**, še posebej z usmeritvijo v produkcijo sodobne umetnosti. Program GK je zasnovan na viziji preseganja delovanja na lokalnem nivoju, zato si bomo še intenzivneje prizadevali, **da postane čim bolj prepoznavno razstavišče v Sloveniji in širše.**

Razstavišče galerije je namenjeno projektom, ki inovativno pristopajo k sooblikovanju poznobaročnega prostora, v smislu t.i. site-specific projektov (posebej za to razstavišče pripravljenih umetniških projektov).

Program se bo tudi v prihodnje oblikoval na osnovi predlogov kustosinje smeri umetnostne zgodovine, vlog umetnikov ter s predlogi strokovnega sveta. Razstavljavcem se izplačuje razstavnina skladno s priporočili Ministrstva za kulturo in pripadajoči stroški, ob razstavi se izda tiskan katalog.

Galerijo Krško enkrat na leto, in sicer ob Štovičkovem rojstnem dnevu, konec junija, dobi za dober mesec na uporabo Društvo likovnikov OKO Krško.

GRAD RAJHENBURG

Občina Krško je lastnica gradu Rajhenburg (GR), kulturnega spomenika državnega pomena, **enega najpomembnejših spomenikov srednjeveške grajske arhitekture v Sloveniji**.

Po uspešni izvedeni celostni prenovi grajske stavbe v letih 2010 do 2012, za katero je lastnica objekta pridobila sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj, za programsko oživljanje grajskega objekta skrbimo muzejska enota KDK in Muzej novejšje zgodovine Slovenije, enota Brestanica.

V preteklem programskem obdobju je bila za enoto pripravljena razstava, ki predstavlja stavbni razvoj in prenavo grajske stavbe, zasnovan je bil program likovnih razstav za veliko dvorano gradu. Na temo lokalne zgodovine je bila zasnovana razstavna platforma Brestaniške miniature.

Zadnji dve leti potekajo aktivnosti za izvedbo razstave o gospodih Rajhenburških, s katero bo javnosti v letu 2020 predstavljen pomemben del zgodovine gradu in njegovih prebivalcev med 12. in 16. stoletjem.

Občasni razstavni program (2 razstavi na leto) za enoto pripravljata kustosinji, ki skrbita tudi za program v MMK (ena tudi v GK).

V prihodnjih letih je nujna ureditev vplivnega območja kulturnega spomenika. Gre tako za neposredni prostor predgradja (z zeliščnim vrtom) kot tudi za območje med trapistovskimi gospodarskimi poslopji in gradom ter seveda celoten grajski hrib in s tem povezano ureditvijo osvetlitve gradu.

Za izvedbo navedenih nalog so nujno potrebna sredstva instrumenta »NRP za razvoj zbirk«.

PRIČAKOVANI REZULTATI PO MUZEJSKIH ENOTAH IN VRSTAH DEJAVNOSTIH 2020–2024

RAZSTAVNA DEJAVNOST

Vsebine načrtovanih muzejskih razstav v obdobju 2020–2025 so vezane na pomembne dogodke in osebe v zgodovini mesta in občine Krško (v posameznih primerih vezano na obletnice pomembnih oseb ali dogodkov), ki bodo izbrane tudi z mislijo na kreiranje vsebine nove stalne muzejske razstave, s katero želimo ob 550-letnici pridobitve mestnih pravic predstaviti tako mesto in njegov vplivni prostor kot tudi pomembna območja/teme celotne občine.

Razstavna dejavnost po enotah:

a) **Mestni muzej Krško:**

- po ena nova občasna razstava v programskem letu iz tematik, ki so opredeljene v uvodnem delu programskih usmeritev muzejskih enot, in delo na kreiranju nove stalne razstave o mestu Krško;

b) **Galerija Krško:**

- odprtje 4 do 5 individualnih ali skupinskih občasnih razstav profesionalno delujočih umetnikov v programskem letu,

- izvedba spremljivalnih pedagoško-andragoških programov (4–5), posebej zasnovanih za vsako razstavo posebej;
- c) **Grad Rajhenburg:**
- postavitve in odprtje nove stalne razstave Gospodje Rajhenburški,
 - vsebinsko dopolnjevanje razstave Gospodje Rajhenburški,
 - letno 2 novi občasni likovni razstavi,
 - v celotnem programskem obdobju ena vsebina v programskem sklopu Brestaniške miniature.

EVIDENTIRANJE IN DOKUMENTIRANJE

V MMK bomo ohranili in nadaljevali centralno vodenje vse muzejske dokumentacije za muzejske enote MMK, GK in GR, ki se ureja skladno s Pravilnikom o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev in skladno z internim Pravilnikom o zbiralni politiki v enotah Kulturnega doma Krško: Mestni muzej Krško, Galerija Krško in Grad Rajhenburg in Pravilnikom za vodenje muzejske dokumentacije muzejskih enot Kulturnega doma Krško, Mestni muzej Krško, Galerija Krško in Grad Rajhenburg.

K tozadevnim dejavnostim spada:

- a) nadaljevanje dela na vseh zbirkah z njihovim dopolnjevanjem, akcesijo in raziskovanjem, reševanjem retrospektivne dokumentacije in monitoringom stanja zbirk (naloga kustosinj za zbirke),
- b) nadaljevanje rednega digitaliziranja hemeroteke, fototeke, knjige razstav, knjige dogodkov in strokovne knjižnice,
- c) kustosinja pedagoginja bo skrbela za dokumentiranje, vezano na izobraževalne programe.

RESTAVRIRANJE IN KONSERVIRANJE

Restavriranje in konserviranje vključuje:

- a) restavriranje nadaljnjih 5 % kiparskih del celotne zbirke,
- b) konservacija nepredvidenih vhodov predmetov predvsem za materiale, kot sta les in tekstil, ki lahko s sabo prineseta škodljivce ali bakterijske okužbe. V teh primerih je potrebno izvesti postopek, da se predmete pred vhomom v depo preventivno zaplini, za kar je potrebno najeti usposobljenega zunanjega izvajalca z ustrezno opremo. Tudi vsi predmeti, ki bodo predstavljeni na razstavah, bodo za ta namen konservirani-restavrirani.
- c) konserviranje/restavriranje predmetov, ki bodo vključeni v nove razstave.

Za izvedbo navedenih nalog so nujno potrebna sredstva instrumenta »NRP za razvoj zbirk«.

Raziskovalna dejavnost:

Raziskovalna dejavnost bo osredotočena na vsebine, ki bodo namenjene novi celoviti stalni razstavi o mestu in prostoru Občine Krško, ki bo zajela vsa zgodovinska obdobja. Realizacija je

predvidena v naslednjem programskem obdobju, ob 550- obletnici dodelitve mestnih pravic (leta 2027).

IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI MUZEJSKIH ENOT

Izobraževalni programi so pomemben segment muzejske dejavnosti, s katerimi želimo vzbuditi dodatno zanimanje za kulturno dediščino. Oblikovani programi se vsebinsko navezujejo na učne načrte posameznih predmetov (zgodovina, geografija, slovenski jezik, umetnostna vzgoja, ...) in izbirnih vsebin (etnologija, ...), z obiskom muzeja pa učenci na sproščen način pridobivajo nova znanja o kulturni dediščini in nadgrajujejo že osvojena. Programi so prilagojeni tako predšolskim kot tudi osnovnošolskim in srednješolskim skupinam.

Izobraževalni program obsega:

- delavnice za najavljene skupine (vrtci, šole, ...),
- počitniške delavnice in delavnice ob posebnih dnevih (Poletna muzejska noč ipd.),
- strokovna predavanja.

Promocija izobraževalnih programov poteka:

- na spletni strani zavoda,
- preko družbenih omrežij in baze stikov,
- s pomočjo kataloga pedagoških programov (v letu 2019 je bil izdan katalog pedagoških programov, ki je bil distribuiran po vseh slovenskih osnovnih in srednjih šolah; ponatis in dopolnitev kataloga načrtujemo po potrebi v skladu z odpiranjem stalnih in občasnih razstav),
- sejemske (vsakoletna udeležba na Kulturnem bazarju ter Paradi učenja),
- z neposredno komunikacijo s strokovnimi delavci šol.

V naslednjih letih bomo nadaljevali z obstoječim načinom izvedb delavnic za najavljene skupine, ki ga bomo sproti dopolnjevali z novimi programi. Poseben poudarek bomo namenili pripravi pedagoških in obrazstavnih programov ob novi stalni razstavi Gospodje Rajheburški. Prvi program iz te serije bomo uporabnikom ponudili v šolskem letu 2021/2022 ter ga v naslednjih šolskih letih dopolnjevali z novimi programi.

Novi programi bodo nastajali v skladu z odpiranjem novih stalnih in začasnih razstav.

Nadaljevali bomo s pedagoškim in obrazstavnim programom v sodelovanju z umetniki oz. avtorji razstav. Tovrstne delavnice so namenjene širokemu krogu uporabnikov, katere želimo aktivno vključiti, ne samo kot obiskovalce muzejskih programov, ampak tudi kot njihove sooblikovalce.

Vsakoletno načrtovanje programa delavnic je rezultat skrbne analize obiska, čemur bomo sledili tudi v prihodnje. Izvedbe delavnic časovno umeščamo na posebne dni oz. vseslovenske muzejske akcije, kar se je izkazalo za dobro prakso (Prešernov dan, zimske počitnice, Poletna muzejska noč, Srednjeveški dan, DEKD ...), dobro obiskane delavnice umeščamo v redni muzejski program ter opuščamo tiste, ki niso zbudile zanimanja med uporabniki. Posebno skrb namenjamo tudi različnim starostnim skupinam, zato nam je cilj v prihodnje privabiti neobiskovalce ter jim ponuditi primeren program (predšolski otroci, 3. triada, SŠ).

Cilji področja:

- dopolniti nabor pedagoških delavnic v skladu s postavitvijo novih stalnih in začasnih razstav (tudi v sodelovanju z enoto MNZS),
- sproti evalvirati izvedene programe ter jih v skladu z izsledki nadomeščati z novimi,
- dati poudarek skupinam, ki so nas v preteklem obdobju manj obiskovale, ter pripraviti programe zanje (predšolski otroci, 3. triada, SŠ),
- po potrebi ponatisniti ali novelirati katalog pedagoških programov,
- v sodelovanju z umetniki in avtorji razstav pripraviti programe za nadarjene učence,
- v sodelovanju z umetniki in avtorji razstav pripraviti delavnice za učitelje likovne umetnosti, razrednega pouka ter vzgojitelje, če so bo pokazalo zanimanje za tovrstne vsebine,
- delati na povečanju dostopnosti muzejskih enot ranljivim skupinam (izdaja brošur o muzejskih enotah in njihovih vsebinah v brajici),
- izdati tiskan vodnik za družine po eni stalni razstavi v skladu s finančnimi zmožnostmi,
- izdelati interaktivni program za družine v skladu s finančnimi zmožnostmi,
- skrbeti za pridobivanje specialnih znanj za izvedbo novih pedagoških in andragoških programov.

Pričakovani rezultati:

- povečano število izvedenih izobraževalnih programov za najavljene skupine za 3 % na letni ravni,
- priprava 2 novih izobraževalnih programov na leto na posamezno muzejsko enoto (GR → 1, MMK in GK → 1),
- priprava 2 programov za nadarjene učence na leto (GR → 1, MMK in GK → 1).

DOSTOPNOST KULTURNE DEDIŠČINE GIBALNO IN SENZORNO OVIRANIM OSEBAM

Muzejski enoti MMK in GR sta delno dostopni gibalno oviranim osebam, senzorno dostopnost pa obiskovalcem omogočamo na prilagojenih vodstvih, če se pokaže potreba zanje. V stalni razstavi del Vladimirja Štovička imamo vključeno taktilno repliko plakete Primoža Trubarja.

Ker se zavedamo pomembnosti področja, smo v letu 2018 pričeli z aktivnostmi izboljšanja dostopnosti muzejskih vsebin ranljivim skupinam, s katerimi bomo v naslednjem strateškem obdobju nadaljevali.

Strateške usmeritve:

- v vseh muzejskih enotah (kjer je to mogoče in ne posega v muzejske postavitve) vzpostaviti premične ali stalne klančine za gibalno ovirane osebe,
- v vseh muzejskih enotah (kjer je to mogoče) urediti taktilne talne oznake za slepe in slabovidne,
- izdati vodnik v Braillovi pisavi,
- oblikovati in izdelati tipni pripomoček (npr. »načrt prostorov«) za obe enoti,
- oblikovati in izdelati tipno repliko/predmet v razstavi, kjer se bo to pokazalo kot smiselno in mogoče,
- izvajati vodstva, namenjena ranljivim skupinam: vodstva s pomočjo kretanja, vodstva za slepe in slabovidne s pomočjo taktilnih eksponatov in vodstva za gibalno ovirane.*

* Opisane aktivnosti lahko izvajamo le v sodelovanju z neformalnim partnerstvom: Društvo gluhih in naglušnih Posavja Krško, Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije/Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Novo mesto, Zveza Sonček, VDC, OŠ dr. M. Rostoharja, ...).

8 PROMOCIJA PROGRAMOV IN DEJAVNOSTI, ODNOSI Z JAVNOSTMI IN OGLAŠEVANJE

Kulturni dom Krško svoje programe in dejavnosti promovira in oglašuje tako z uporabo klasičnih promocijsko-oglaševalskih orodij kot z uporabo sodobnih digitalnih tehnologij in platform.

Nabor promocijskih orodij vključuje tiskana gradiva in plakate, elektronska vabila, digitalne vsebine na družbenih omrežjih, tiskane in digitalne oglase v lokalnih, regionalnih in občasno nacionalnih medijih, ter vključevanje v širše promocijske kampanje partnerskih zvez in združenj.

Razvoj sodobnih tehnologij, trendi na področju digitalnega marketinga ter specifične medijske navade različnih skupin prebivalstva vse bolj narekujejo potrebo po snovanju posebnih in ciljnim skupinam prilagojenih strategij komuniciranja. Več pozornosti kot doslej bo v prihodnje zato potrebno posvečati nadomeščanju množičnega z osebnim komuniciranjem, ustrežnejšemu segmentiranju ciljnih skupin in snovanju ciljnim skupinam prilagojenih promocijskih kampanj.

V situaciji relativne »zasičenosti« z različnimi medijskimi vsebinami se bo potrebno še intenzivneje kot doslej posluževati inovativnih in kreativnih vsebinskih kampanj ter s sistematičnim načrtovanjem aktivnosti graditi oz. krepiti ugled Kulturnega doma Krško kot znamke kakovosti in zaupanja.

KDK se bo skozi svoje muzejske enote tudi v prihodnje vključeval v širše zastavljene akcije, ki so podrobneje predstavljene že v analizi preteklega strateškega načrta in jih tukaj ne podvajamo. K temu sodi tudi aktivna vloga v združenju Gradov Posavja.

Ključna cilja teh dejavnosti sta:

- optimalno izkoriščanje javne kulturne infrastrukture, kadar je ta prosta in ni namenjena izvajanju javnega programa,
- financiranje sorazmernega dela stroškov dela, obratovalnih stroškov ter stroškov tekočega vzdrževanja in tehnično-tehnološkega posodabljanja izven letnega seznama vzdrževanja in nabav, ki ga sicer krije ustanoviteljica.

Ko govorimo o dejavnosti na trgu, imamo v mislih prednostno kongresno-prireditveni program.

V prihodnjem 5-letnem obdobju želimo ohraniti zadovoljiv obseg javne službe, zaradi katere je zavod primarno ustanovljen, stroški teh dejavnosti se pokrivajo iz sredstev ustanoviteljice in s prihodki iz naslova prodanih vstopnic pri programih, kjer je to predvideno.

Zaradi pojava Covid-19 in posledično ukrepov za zaježitev epidemije je bilo tudi področje kulture in umetnosti zelo prizadeto, ob zaprtju ustanov smo doživeli popoln izpad prihodkov na trgu, tako v letu 2020 računamo na ne več kot 5 % delež prihodkov na trgu, v letu 2021 planiramo, da bo ta 10 %, kar je še vedno daleč od povprečja zadnjih let, ko je bilo prihodkov na trgu med 25–30 % glede na celotne prihodke. Dejavnosti na trgu se odvijajo le, v kolikor so kapacitete proste in v njih ne poteka javni kulturni program. Zavedamo se, da bo zlasti v tem in prihodnjem letu dejavnost zavoda v največji meri odvisna od sredstev ustanoviteljice, saj je koronavirus prizadel tudi naše poslovne partnerje, ki so v normalnih časih najemali naše prostore in storitve. Iz tega naslova ustvarjene prihodke je zavod v celoti namenil kritju stroškov javne službe, tekočih in novih programov.

Kulturni dom Krško oddaja v uporabo prostore in izvaja storitve za vse zainteresirane, ki izvedejo svoje dogodke v prostorih naših enot, to je v Mestnem muzeju Krško, na Gradu Rajhenburg in v sami enoti KDK.

Ključne dejavnosti na trgu do sedaj in v prihodnje:

- oddajanje prostorov in izvajanje storitev za zunanje uporabnike,
- kongresno-prireditveni program.

Kulturni dom Krško svoje prostore in opremo oddaja v najem zunanjim organizatorjem za organizacijo kongresov, proslav, akademij in drugih podobnih dogodkov. Poleg prostorov ponujamo tudi celovit paket storitev, ki najemnikom omogočajo kvalitetno izvedbo svojih dogodkov. V naših prostorih se tako odvije večina občinskih proslav in slavnostnih akademij ter večina pomembnejših regionalnih protokolarnih dogodkov. V obravnavano kategorijo uvrščamo tudi izvedbo različnih zborov članov, posvetov in večjih (strokovnih, stanovskih) srečanj ter poslovnih/protokolarnih dogodkov podjetij in drugih organizacij. Najpomembnejši poslovni partner Kulturnega doma Krško je v tem segmentu Nuklearna elektrarna Krško, ki ima v stavbi vzpostavljen tudi svoj Informativni center.

Kongresno-prireditveni program:

Primarno poslanstvo Kulturnega doma Krško je izvajanje umetniškega in kulturnega programa v javnem interesu, javna kulturna infrastruktura, s katero zavod upravlja, pa je obenem, zlasti v pričo dejstva, da gre pravzaprav za edini večji in hkrati tehnično ustrezen kompleks prizorišč v Krškem, tudi prostor številnih poslovnih, kongresnih in protokolarnih dogodkov. V naših prostorih se tako na letni ravni odvije precejšnje število poslovnih dogodkov, slavnostnih prireditev, obletnic, kongresov, izobraževalnih dogodkov, posvetov in drugih podobnih prireditev, ki jih Kulturni dom Krško izvaja kot del svoje tržne dejavnosti. Tovrstni dogodki in prireditve sicer ne sodijo med temeljna področja delovanja javnega zavoda, predstavljajo pa nezanemarljiv obseg zasedenosti razpoložljivih zmogljivosti (prostorov, opreme in zaposlenih) in relativno visok delež izvenproračunskih virov financiranja Kulturnega doma Krško. Odsotnost drugih primerljivih prizorišč, možnost zagotavljanja kakovostne ponudbe in možnost pridobivanja dodatnih virov financiranja zato terjajo, da tudi v prihodnje namenimo potrebno skrb oblikovanju in trženju kongresno-komercialnega programa.

Ker je zaradi specifičnih omejitev, predvsem pomanjkanja visokokakovostnih nastanitvenih kapacitet v mestu, razvoj kongresnega turizma bistveno otežen, bomo v prihodnje največ pozornosti namenili predvsem **razširitvi ponudbe produkcijskih in postprodukcijskih storitev za izvedbo kongresnih, poslovnih in protokolarnih dogodkov.**

Kulturni dom Krško organizatorjem ne zagotavlja le najema dvoran in minimalnih podpornih storitev za izvedbo dogodkov, temveč lahko ponudi celostno produkcijo tudi scensko in tehnično zahtevnejših prireditev. Število in velikost dvoran, tehnična opremljenost in usposobljen kader predstavljajo celosten »paket« storitev, ki Kulturnemu domu Krško lahko zagotavljajo določeno konkurenčno prednost na trgu, zato v prihodnjem srednjeročnem obdobju načrtujemo **dopolnitev kongresno prireditvenega programa in pripravo celovitega marketinškega načrta.**

Pred pripravo in izvedbo prihodnjih načrtov na področju kongresno prireditvenega programa je potrebno opozoriti, da doslejšnja praksa nakazuje potrebo **po jasnejši razmejitvi javne službe in tržne dejavnosti.** Na letni ravni se namreč pojavljajo obdobja občasnih večjih zgostitev poslovnih, protokolarnih in kongresnih dogodkov, ki v določeni situaciji lahko ogrožajo terminske in organizacijske načrte izvajanja javnih programov. Težava nastane, ker govorimo v obeh primerih za iste prostore in iste kadre.

Interni bife KDK

Interni bife deluje ob prireditvah in dogodkih v naši organizaciji v enoti in na ploščadi pred KDK, izvaja storitve hladnega bifeja po naročilu v Kulturnem domu Krško in njegovih enotah, izjemoma tudi na gradu za dogodke v naši organizaciji, za zunanje uporabnike ima ekskluzivno pravico izvajanja gostinskih storitev v skladu z najemno pogodbo najemnik gostinskega obrata na gradu.

Muzejska trgovina

Muzejska trgovina na gradu se glede na število obiskovalcev lahko pohvali z zadovoljivim poslovnim rezultatom. Trgovina v Mestnem muzeju Krško pa ima zaradi lokacije, umestitve v prostor in sicer manjšega števila obiskovalcev skromnejši promet, ki ga brez večjega obiska, prostorske preureditve in posledično povezane raznovrstnosti ponudbe ne bo mogoče povečati.

V muzejskih trgovinah obeh enot pri ponudbi izdelkov sledimo temu, da so ti tematsko povezani s stalnimi in občasnimi razstavami in z zgodbami, povezanimi z gradom Rajhenburg, njegovimi nekdanjimi lastniki in okolico, z zgodbami, povezanimi z Mestnim muzejem Krško, z mestom Krško ter okolico, in pričajo o kulturni in rokodelski dediščini in prepoznavnosti Posavja.

Naprodaj so tako izdelki domače in umetne obrti, likovna dela, kulinarični in ostali spominki ter publikacije, ki so vsebinsko vezane na delovanje vseh muzejskih enot, na občasne in stalne razstave, na Brestanico in grad Rajhenburg, na mesto Krško.

Muzejski trgovini sta pomembni predvsem kot dodana vrednost muzejskih vsebin.

V tem strateškem obdobju načrtujemo:

- dopolniti ponudbo na spletni strani s celotnim naborom trgovinskih izdelkov ter osnovnimi pomembnimi podatki za kupce (cena, kratek opis),
- povečati komuniciranje na družbenih omrežjih s predstavitvijo prodajnih artiklov,
- vzpodbuditi prodajo v muzejski trgovini ob muzejskih dnevih in akcijah, tematskih dogodkih,
- v ponudbo muzejskih trgovin vključiti nove registrirane ponudnike (oblikovalce, umetnike, rokodelce in ponudnike kulinaričnih spominkov/produktov s certifikati, mnenji),
- določiti muzejske produkte za različne ciljne skupine kupcev (OŠ, SŠ, starejši, skupine, individualni muzejski obiskovalci, podjetja, institucije, ustanove – zunanji naročniki) in dopolniti ponudbo z njim primernimi artikli,
- v sodelovanju z Občino Krško oblikovati nabor protokolarnih daril in jih vključiti v ponudbo,
- urediti prodajno recepcijski prostor in s tem povezano pot ogleda v MMK (strateški interes, da Občina odkupi in uredi objekt pred Valvasorjevim kompleksom in ga preuredi na način, da se tja umestita muzejska recepcija in trgovina, v sedanjih prostorih pa se lahko uredi razstavišče).

Poroke na gradu Rajhenburg

Na pobudo Občine Krško in v sodelovanju z Upravno enoto Krško je bilo za romansko dvorano pridobljeno soglasje resornega ministrstva za uradni prostor za sklepanje zakonskih zvez (sklep je pričel veljati 1. 3. 2016). Ponujamo tudi možnost izvedbe poročnega obreda izven uradnega prostora, pari se zaradi cene odločajo za poroke v uradnem prostoru. V sodelovanju s Turističnim društvom Brestanica je obogatitveni program t.i. grajska poroka. V novem obdobju je potrebno pretehtati prednosti in slabosti, ali naj ostane romanska dvorana še naprej uradni prostor za poroke ali ponujati le prostore proti plačilu, saj je cilj iz programa porok ustvariti tudi prihodke, ti so potrebni tudi sicer za promocijo te dejavnosti na trgu. Pri tem je izjemnega pomena, da grad pridobi najemnika restavracije in kavarne, ki bi lahko ponudil tudi celovit paket gostinskih storitev.

Kino

V okviru te dejavnosti na trgu KDK ponuja popularne filmske produkcije, število pa je odvisno od tega, koliko ostalih dogodkov je v tekočem mesecu planiranih v tem istem prostoru, to je v veliki dvorani KDK. Vse od prenove dalje beležimo stabilen trend rasti obiskanosti filmskih projekcij in pričakujemo, da se bo ta nadaljeval tudi v prihodnje, več o tem pa je zapisano pod filmsko dejavnostjo enote KDK.

10 KAZALNIKI USPEŠNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA ZAVODA

Kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev poslovanja		Letni cilji				
Število dogodkov javne službe (vse enote)		280				
Število obiskovalcev javne službe (vse enote)		40.000				
Število novih programov (izobraževalni, programski cikli)		1				
Število novih stalnih razstav v celotnem obdobju v muzejskih enotah (vse tri muzejske enote)		1				
Število prenovljenih/dopoljenih stalnih razstav v celotnem obdobju (vse tri muzejske enote)		4				
Število občasnih razstav na letni ravni (vse tri muzejske enote)		7 (1 v MMK, 4 v GK, 2 na GR)				
Izdelan upravljavski načrt muzejskih enot do leta 2024		1				
Letni obseg inventariziranih predmetov		250				
Število izvedenih pedagoških programov		110				
Število sistemiziranih novih delovnih mest (VII/2)		2				
Razmerje prihodki javne službe: lastni prihodki (na ravni zavoda, v %)						
	2020	2021	2022	2023	2024	
1. proračunski prihodki	88	82	80	79	78	
2. lastni prihodki	12	18	20	21	22	

Pojasnilo: zaradi zunanjega dejavnika (epidemije) je prvotno planirano razmerje med javnimi in lastnimi prihodki za leto 2020 že korigirano iz predvidenih 70:30 na 88:12. Posledično upoštevano tudi v prihodnjih letih. V primeru ponovitve tovrstnih situacij bomo z ustanoviteljico iskali optimalni model programov in financiranja.

Pri postavitvi notranje organizacije dela je potrebno slediti določilom Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Kulturni dom Krško, Ur. l. RS, št. 8/20.

S spremembami in dopolnitvami obstoječega Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Kulturnega doma Krško št. 013-1/2019-1 z dne 17. 1. 2019 in spremembami, sprejetimi 13. 12. 2019, je doseči vitko organizacijo dela in poslovanja, s katero bo mogoče uresničevati vizijo in poslanstvo zavoda.

11.1 ORGANIZACIJA POSLOVANJA

Dejavnost zavoda se v skladu z ustanovitvenim aktom in programi izvaja na sedežu zavoda, v Krškem, na naslovu Trg Matije Gubca 2, ki je tudi glavni naslov za vse poštno pošiljke za zavod.

Dejavnost se opravlja tudi na lokacijah izven sedeža zavoda, in sicer muzejska dejavnost na naslovih Valvasorjevo nabrežje 4 v Krškem (Mestni muzej Krško in Galerija Krško) in Cesta izgnancev 3 v Brestanici (Grad Rajhenburg). Dejavnost opravljamo tudi v delu stavbe na naslovu Cesta krških žrtev 2 v Krškem (Mencingerjeva hiša) in v Hočevarjevem mavzoleju (brez naslova).

Programska področja:

- kulturno-umetniški program (v največjem obsegu v enoti KDK, v manjšem tudi na lokacijah muzejskih enot),
- muzejska in galerijska dejavnost,
- kongresno-komercialni program (po vseh lokacijah, zaradi prostorskih in tehničnih zmožnosti dogodki z več kot 200 obiskovalci mogoči le na lokaciji KDK)

Skupne službe:

- tajništvo,
- finančno-računovodska služba,
- kadrovska služba,
- služba za promocijo in trženje storitev,
- tehnična služba.

Podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest določa trenutno veljavni Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Kulturnega doma Krško z dne 17. 1. 2019 in spremembami, sprejetimi 13. 12. 2019. S ciljem, da smo z organizacijo dela odzivni na potrebe časa in dejavnosti, ki jo izvajamo, se bo ta znotraj okvirov, ki jih določa omenjeni odlok, lahko v času veljavnosti tega strateškega načrta spremenila po veljavnih postopkih.

Za izvajanje določenih z zakonom predpisanih storitev zavod najema, in tako bo tudi v prihodnje, zunanje izvajalce, ker za izvedbo nima ustreznih lastnih kadrov oz. teh dejavnosti ne izvaja (požarno in protivlomno varovanje, upravljanje treh kotlovnice, pooblaščenec za varstvo osebnih podatkov in katalog informacij javnega značaja, pravna pomoč pri kadrovskih zadevah in drugih specialnih področjih dela, pooblaščenec serviserji in pregledniki za področje vzdrževanja stavb in opreme).

Preko študentskega servisa bodo tudi v prihodnjih letih v delo vključeni hostese/hostesniki za biljetersko in garderobno službo, za kulturno-umetniške prireditve v naši in zunanji organizaciji ter za filmske projekcije.

Program javnih del za leto 2020 zajema usposabljanje potencialnih kadrov preko tega programa in ostalih programov, ki jih sofinancira država, EU in občina za delo v muzejskih enotah.

Zaposleni so bodo udeleževali usposabljanj in izobraževanj glede na izkazane potrebe in z namenom pridobivanja novih in nadgradnjo obstoječih znanj in spretnosti za potrebe nemotenega izvajanja dejavnosti zavoda.

Zavodu pri svojem poslovanju za različna področja dela uporablja tudi specifično programsko opremo, in sicer program za vodenje poslovne dokumentacije, program za vodenje muzejske dokumentacije, program za vodenje finančno-računovodske dokumentacije, program za vzdrževanje - pregled in urejanje naprav, načrtovanje opravil (servisov), program za registracijo delovnega časa in program za prodajo vstopnic. Pri slednjem je več kot nujen dokup modula za spletno prodajo vstopnic, preučujemo tudi možnost menjave programa za prodajo vstopnic.

11.2 VIRI FINANCIRANJA

Občina Krško kot ustanoviteljica zavoda v večinskem deležu zagotavlja finančna sredstva za plače, materialne stroške, letno določi fiksno kvoto za program, ta se porazdeli med vse enote, muzejski program je krit v polni višini, stroški programov v enoti KDK pa v višini 50 %. Namenja tudi fiksno kvoto sredstev za tekoče in investicijsko vzdrževanje, ki jo porabimo za zakonsko predpisane preglede, ostalo pa glede na nujnost izvedbe. Za svoje programsko delovanje si bo zavod prizadeval pridobiti tudi dodatna finančna sredstva na razpisih Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Na vseh ostalih razpisih je mogoče pridobiti sredstva za projekte, ki predstavljajo dodano vrednost za zavod ali za sodelujoče partnerje, financiranje redne javne službe zavoda zadeva financiranje s strani ustanovitelja.

Zavod si bo tudi v prihodnje prizadeval za pridobitev čimveč lastnih prihodkov iz naslova uporabe naših prostorov in storitev ter s prodajo vstopnic. Tu so še sponzorska in donatorska sredstva, za katere zaprašamo v okviru posameznih programskih sklopov. V naslednjih letih načrtujemo iste vire financiranja za poslovanje zavoda, cilj je vsako leto povečevati obseg nejavnih prihodkov iz naslova izvajanja javne službe. Hkrati pa ustvariti tudi tržne prihodke in jih vlagati v razvoj osnovnih dejavnosti in financiranje stroškov dela in obratovanja.

Zaradi epidemije Covid-19 in posledic, ki jih je ta že prinesla neposredno in posredno našemu zavodu, hkrati pa je prizadela tudi kupno moč naših obiskovalcev, bomo v komunikaciji **z ustanoviteljico v primeru ponovnih izrednih situacij iskali najbolj optimalno programsko in s tem finančno shemo za zavod v tovrstnih razmerah do obdobja**, ko bo zavod lahko posloval v normalnem obsegu, to je na ravni iz preteklih let kot sta bili leti 2018 in 2019.

Ocena financiranja zavoda za obdobje 2020-2024

Zap. št.	denarni tok VRSTA PRIHODKA	občina / pogodba				
		plan 2020	plan 2021	plan 2022	plan 2023	plan 2024
1.	Dotacije -prorač.občine Krško	925.531	978.460	993.200	1.017.700	1.021.200
	- plače	500.671	562.600	570.000	594.500	598.000
	- mat.stroški	132.660	152.660	160.000	160.000	160.000
	- programi	90.400	116.400	116.400	116.400	116.400
	- abonmaji	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	- zbirke NRP (muzej,grad)	60.000	40.000	40.000	40.000	40.000
	- tekoče vzdrževanje	41.800	46.800	46.800	46.800	46.800
	- invest.in investic.vzdrževanje	80.000	40.000	40.000	40.000	40.000
2.	Lastni viri	283.000	217.000	242.000	265.000	280.000
	Ministrstvo za kulturo		2.000	2.000	5.000	5.000
	Razpisi				20.000	35.000
	drugi lastni viri	283.000	215.000	240.000	240.000	240.000
	število zaposlenih	24,5	26	26	27	27
	SKUPAJ (1. + 2.)	1.208.531	1.195.460	1.235.200	1.282.700	1.301.200

*v letu 2020 zaradi epidemije izpad prihodkov, zato se prvotno razmerje med prihodki javne službe in lastnimi viri namesto 70:30 ocenjuje na 88:12.

11.3 KADRI IN ZAPOSLOVANJE

Trenutno veljavni Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določa notranjo organizacijo dela in sistemizacijo delovnih mest v zavodu ter katalog delovnih mest v zavodu.

Delovni proces je organiziran na treh lokacijah (Kulturni dom Krško, Valvasorjev kompleks, Grad Rajhenburg), dejavnosti pa se poleg teh lokacij izvajajo še na štirih ostalih objektih oz. delih teh (Mencingerjeva hiša, Galerija Krško, Hočvarjev mavzolej, ploščad KDK).

Z namenom vzpostavitve še boljše organizacije dela se v letu 2021 predvideva sprememba omenjenega pravilnika in v nadaljevanju reorganizacija dela, ki naj bi potekala v dveh sklopih, in sicer:

Strateški cilji:

- ohraniti obstoječe število zaposlenih za izvajanje javne službe, znotraj tega pa:
 - o okrepiti muzejsko službo na način, da se:
 - dve delovni mesti muzejskih vodnikov spremenita v delovno mesto muzejskega sodelavca na področju varstva premične kulturne dediščine,
 - spremeni sistemizacijo pri dveh muzejskih vodnikih iz obstoječega obsega dela 6 ur/dan oz. 30 ur /teden na polni obseg, ker je tak tudi odpiralni čas muzejskih enot. Za ohranitev vpisa v razvid zavodov, ki opravljajo muzejsko službo (na

- lokalni ali državni ravni) je eden od pogojev tudi 40-urni odpiralni čas muzejskih enot,
 - spremeniti sistemizacijo dveh delovnih mest, na katerih zaposlena z visoko stopnjo izobrazbe opravljata tudi dela na tej ravni zahtevnosti, delovni mesti pa sta bili v letu 2015 sistemizirani za VI oz. V. stopnjo zahtevnosti, in sicer:
 - oblikovalec multimedije iz sedanje VI. stopnje zahtevnosti na VII. stopnjo zahtevnosti in
 - tehnični koordinator iz sedanje V. stopnje zahtevnosti na VII./1 (zaradi stopnje zahtevnosti dela, ki so dodeljene temu delovnemu mestu);
- ob uspešnem poslovanju zavoda okrepiti kadrovsko zasedbo z zaposlitvijo strokovnih sodelavcev:
 - strokovnega vodje na ravni zavoda,
 - kustosa za področje zgodovine za izvajanje raziskovalne dejavnosti muzejske enote,
 - strokovnega sodelavca za pomoč koordinatorju in organizatorju kulturnih programov v enoti KDK;
- zaradi upokojitve računovodje KDK v prihodnjem letu bomo v drugi polovici leta 2020 že pričeli z iskanjem ustrezno usposobljene osebe, da prične s pravočasnim uvajanjem na delo. Cilj je pridobiti že ustrezno usposobljeno osebo z izkušnjami na področju javnih financ in pri ostalih finančno-računovodskih opravilih, ki jih mora izvajati zavod s tako razvejanim številom in vrsto dejavnosti.

12 INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Upošteva vrsto javne infrastrukture v upravljanju, pripadajočo delovno in tehnično opremo v podporo izvajanju dejavnosti zavoda sredstva za investicije in investicijsko vzdrževanje v največji meri namenjamo za intervencijska popravila ali nakupe nadomestne opreme zaradi okvare ali popravila. Kot pri tekočem vzdrževanju velja tudi pri investicijah in investicijskem vzdrževanju, na podlagi izkušenj preteklih let tudi v letih do leta 2024 pričakujemo okvare in intervencijska popravila na stavbah, strojni in delovni opremi po enotah, ki jih ni mogoče opredeliti vnaprej.

V okviru predvidene letne kvote sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje (40.000 EUR) bomo tudi v prihodnje pokrivali stroške investicijskega vzdrževanja glede na izkazane letne potrebe, **večje investicije na objektih in v okolici** teh pa bodo neposredno v domeni lastnice, ustanoviteljice zavoda.

V obdobju 2020–2024 se kot prednostne kažejo naslednje investicije:

- **izgradnja dvigala v enoti KDK,**
- **ureditev prezračevalnega sistema v preostalih prostorih enote KDK za obiskovalce** (mala dvorana, klub, toaletni prostori, avli), 2020–2021,
- **ureditev vplivnega območja gradu v skladu s konservatorskim načrtom ZVKD,**
- **ureditev sistema prezračevanja/hlajenja v veliki in okrogli dvorani na gradu Rajhenburg:** idejna zasnova in izvedba, tako bi bilo mogoče te prostore ponuditi tudi v poletnem času za namene poslovno-kongresne dejavnosti, 2022,
- **hladilni agregat v enoti KDK:** sistem je star več kot 15 let, zamenjava obstoječega agregata bo nujna v primeru nenadne okvare, sicer do 2022,
- **streha KDK:** V poročilu o pregledu strehe je strokovni preglednik podal ugotovitev, da je potrebno obstoječo kritino nadomestiti z novo, letno saniramo poškodovane predele strehe,

- **fasada KDK:** nadaljuje se odpadanje opeke, kar je nevarno za obiskovalce in mimoidoče, prav tako bi investicija zagotovila večjo energetske učinkovitost stavbe kot celote,
- **posodobitev in nadgradnja sistemov varovanja v enotah MMK in GR,**
- **zagotovitev dodatnih depojskih prostorov za potrebe razvoja Mestnega muzeja Krško, v obstoječem pa zagotoviti ustrezen prezračevalni sistem za zagotovitev ustreznih klimatskih pogojev za hrambo predmetov:** v muzejskih enotah za nemoten razvoj razstavne dejavnosti zelo primanjkuje depojskih prostorov, ki jih moramo imeti muzeji za to, da v njih hranimo in ustrezno obdelujemo predmete, ki jih posamezniki ali strokovno osebje muzeja evidentira na terenu in so v nadaljevanju namenjeni razstavnim dejavnostim zavoda; v obstoječem ni ustreznega zračenja prostora, ker je bila ob prenovi namembnost prostora drugačna,
- **sanacija Galerije Krško:** zaradi obstoječe ureditve odvodnjavanja Hočevarjevega trga prihaja do zamakanja v Galeriji Krško, kar se kaže z vse večjim obsegom odpadlega ometa na zunanji strani, prav tako z vlago v prostoru; **sanacija ostrešja Galerije Krško:** pregled strehe v letu 2019 je pokazal, da sta ostrešje in oprema dotrajana, 2021,
- **zamenjava rebrastih radiatorjev s sodobnimi v enoti KDK, 2021,**
- **sanacija stropa v razstavnem prostoru na gradu, 2020,**
- investicije v drugo napredno tehnološko opremo na področjih dejavnosti zavoda (za oblikovanje zvoka, slike, kinooprema, razstavna oprema idr., 2020–2024.

13 ZAKLJUČEK

Strateški načrt se bo uresničeval z letnimi programi dela. Z doseženimi letnimi rezultati poslovanja zavoda bomo spremljali napredek pri uresničevanju zapisanih dolgoročnih ciljev zavoda in za ta namen postavljenih kazalnikov.

Zaradi nepredvidenih situacij in zunanjih dejavnikov, na katere nimamo neposrednega vpliva, moramo dopustiti možnost, da se bo v obdobju 2020–2024 lahko kaj v zastavljenem načrtu bistveno spremenilo in poseglo tako v doseganje letnih ciljev kot kazalnikov strateškega obdobja.

Programi v dokumentu sledijo načelom trajnostnega razvoja, so vključujoči, medinstitucionalni in medsektorski.

Za realizacijo zastavljenih programskih ciljev je ključna proaktivnost, s katero se bomo lotevali zastavljenih nalog. Pri tem je izjemno pomembno zaupanje v zaposlene, njihovo medsebojno sodelovanje, le tako bo namreč tudi njihova strokovnost prišla do izraza in bo v okolju prepoznana kot prispevek zavoda k napredku skupnosti.